

Salezijanska Poročila.

Glasiilo salezijanskih sotrudnikov.

* Turin - Via Cottolengo, 32 *

VSEBINA: Don Boskova ljubezen do papeža	197	Milosti	217
Odpustki salez. sotrudnikov	199	Mati - Marija	217
Praznični oratorij	200	Češčenje presv. Jezusovega Srca:	
Življenje častitljivega don Boska	201	a) Češčenje v mesecu novembru	218
Stari in novi lažniki	206	b) Novi častivci in častivke	218
Velavažna izjava	210	Pogled po svetu	219
Iz salezijanskih misijonov:		Tretji shod prazničnih oratorijev	220
a) Kolumbija	211	Različno	221
Pobožnost do Marije, pom. kristjanov:		Nevesta presv. Srca	222
Preblažena Devica razlaga sv. Gregoriju verske		Za mesec november	224
resnice	216	Priporočamo	224

Don Boskova ljubezen do papeža.

PRIBLIŽALO se je 50. leto, odkar je sv. oče papež Pij X., prvič stopil pred božji oltar kot novi maziljenec. Z veseljem se morajo srca katoličanov ozirati proti mestu, kjer stanuje namestnik Kristusov — proti Rimu. Med temi pa ne smejo zaostati salezijanski sotrudniki, kajti to bi žalilo don Boska in njegov nauk.

Papež! — Evo najvišje osebe, najbolj vredne časti in spoštovanja na zemlji. Kadar je govoril don Bosko svojim dečkom o papežu, je klical: „Ljubimo rimske papeže! Kadar nam dajo nasvet in še bolj, kadar odkrijejo željo, nam naj bo to zapoved!”

Večkrat je ponovil: „Sinovi moji,

spoznajte kot sovražnike sv. vere tiste, ki z besedami ali spisi žalijo papeževo oblast in se skušajo odtegniti pokorščini in časti, katero bi morali izkazovati njegovim zapovedim in naukom!” In vselej, kadar je bil papež v stiski, je spodbujal svoje gojence, naj molijo in zanj darujejo sv. obhajilo.

„Don Bosko,” piše monsign. Emilij Manacorda, „ustanovnik salezijanske družbe, je bil v mislih in besedah, v čutstvih in delih slika ponižnega človeka. Vse v njem je bilo ljubezen: a ta se je oblekla v posebno veselje, kadar je prišla do njegovih ust sveta beseda: *rimski papež!*... takrat se je ogrel in govoril živahno. Nikdar ni izrekel

besede, da ne bi kazala popolne pokorščine.”

Kako je don Bosko ljubil rimskega papeža, nam kažejo njegova dela, zlasti: *Cerkvena zgodovina* in *Življenje papežev*.

Prava cerkvena zgodovina za don Boska je bila zgodovina papežev. „Ali ni papež glavar, knez, najvišji pastir?” je rekel don Bosko. „Ali ni v zgodovini kraljestev, narodov in cesarstev vedno na prvem mestu podoba kralja? Ali ni morda potrebno, da vemo, da moramo papežu, brez katerega bi cerkev ne bila cerkev, vso čast in pokorščino, kot sre-

dišču edinosti? Zato je velika pomota pisati o cerkvi in pustiti dolge dobe, ne da bi imenovali njenega glavarja.”

Prav pred 50imi leti je izdal *Življenje sv. Petra*. „Oblast sv. Petra,” tako piše v tej knjigi, „mora ostati vidna med ljudmi do konca sveta; in ker je bil Peter človek, vsled česar je moral umreti, zato je oblast, katero je sv. Peter prejel od Jezusa Kristusa, morala preiti na Petrovo naslednike, na *rimske papeže*.” In pristavi: „Kakor mora sin z veseljem poslušati o slavnih delih svojega očeta, tako se moramo mi, dušni sinovi sv. Petra in njegovih naslednikov veseliti, kadar beremo o slavnih činih teh visokih mož, ki nad 18 stoletij vladajo cerkev Jezusa Kristusa.

„Hočem, da se učenci ponižne družbe sv. Frančiška saleškega nikdar ne oddalijo od rimskega papeža, da takoj in z vso priprostostjo in spoštovanjem poslušajo nele njegove uredbe v verskih dogmah, marveč da tudi v drugih stvareh

rajši sprejmejo mnenje sv. očeta, kakor mnenje kateregasibodi bogoslovca ali doktorja na zemlji.

„To bi morali storiti nele salezijanci in njihovi sotrudniki, marveč vsi verniki, zlasti duhovniki, nele ker je dolžnost vseh kristjanov, da spoštujejo namestnika Kristusovega, marveč tudi zato, ker je on navadno najbolj razsvetljen

v vedi, najbolj previden in kreposten in pod posebnim varstvom sv. Duha.”

Taka čutstva so vedno polnila don Boska, kar je kazal v delih in mislih. In on, kakor je živel, tako je umrl.

Ko ga je dne 23. decembra leta 1887, predno je prejel sv. popotnico, obiskal kardinal Alimonda ter ga objel in poljubil, se je don Bosko odkril in: — *Eminencija, se vam priporočim v molitvah, da rešim svojo dušo!* in potem: — *Vam priporočim svojo družbo...*

In je začel jokati.

Kardinal ga je tolažil, mu priporočil, naj se uda v voljo božjo, in ga spominjal velikih del, katere je storil. Ko je opazil, da drži don Bosko pokrivalo v rokah, ga mu on sam položi na glavo. Don Bosko je globoko ginjen: — *Sem vedno storil, kar sem mogel. Naj se zgodi z menoj volja božja.*

— *Malo jih je, da bi zamogli reči toko, kakor vi o smrti uri...*

In don Bosko pretrga govor: — *Težki časi, eminencija! Živel sem težke čase... A oblast papeževa... sem ravnokar naročil monsign. Caglieru, naj pove rimskemu papežu, da so salezijanci vedno pripravljeni, da njega branijo.*

O, dragi sotrudniki in sotrudnice, ali bomo pri takih zgledih ostali nebrižni? Ali ne bomo posnemali don Boska ter vedno in povsod ljubili rimskega papeža? — Nauk očetov naj uči sinove!

Odpustki salezijanskih sotrudnikov.

Salezijanski sotrudniki, ako opravijo spoved (1) in sv. obhajilo ter obiščejo kako cerkev ali javno kapelo, oziroma lastno kapelo, če žive

(1) Glej „Važno razjasnilo.“

v družbi, in ondi molijo po namenu sv. očeta, morejo zadobiti popoln odpustek:

Enkrat v mesecu in sicer:

1. Na dan, ki si ga sami izberejo.
2. Na dan vaje srečne smrti.
3. Kadar se udeleže salez. shoda.
4. Dne 24. v mesecu, če se udeleže službe božje zjutraj ali zvečer v salez. cerkvi ali kapeli.

Odpustki v mesecu novembru.

Popoln odpustek: Marijino darovanje (21. nov.) Sv. Cecilija (22. nov.).

Razun teh odpustkov postanejo deležni vseh odpustkov rimskih postaj, porcijunkule, Jeruzalema in sv. Jakoba v Komposteli vselej, kadar molijo 5 Očenašev, Češčenamarij in Čast bodi... za blagostanje krščanstva in Očenaš... Češčenamarijo... Čast bodi... po namenu sv. očeta.

Opomba.

Teh odpustkov se zamorejo udeležiti le oni, ki so vpisani med salezijanske sotrudnike in molijo vsak dan Očenaš... Češčenamarijo... Čast bodi... z vzdihom: *Sv. Frančišek Saleški, prosil za nas.*

Olajšave.

1. Bolniki ali okrevajoči salezijanski sotrudniki, ki brez težave ne morejo iti iz hiše, morejo zadobiti imenovane odpustke, ako doma molijo 5 Očenašev... Češčenamarij... Čast bodi.

2. Sotrudniki, ki žive v krajih, kjer ni salezijanske cerkve, se morejo udeležiti odpustkov, katere so rimski papeži dodelili salezijanskim cerkvam, ako obiščejo lastno župno cerkev in storijo, kar je zaukazanega.

3. Sotrudniki, ki živé v semeniščih, zavodih in drugih družbah, ako izpolnijo pogoje, lahko zadobe v svoji kapelici vse odpustke, podeljene salezijanskim sotrudnikom in salezijanskim cerkvam.

Važno razjasnilo.

Za zadobitev popolnih odpustkov sta navadno predpisani spoved in sv. obhajilo. — Kdor je imel lepo navado spovedati se vsak teden, zadostil je s to spovedjo za vse odpustke, za katere je bila v istem tednu predpisana spoved. Sv. oče Pij X. pa je z dne. 14. februarja 1906. določil, da oni, ki pristopajo vsak dan k sv. obhajilu (in tudi tedaj, če ga enkrat ali dvakrat med tednom opuste), lahko zadobijo vse popolne odpustke tudi brez tedenske spovedi.

Praznični oratorij.

Kako se ustanovi.

Ko se je rodil božji Izveličar, so angeli naznanjali mir. Niso pa rekli: mir pravičnim, ki niso nikdar grešili, mir puščavnikom, ki so se prostovoljno zaprli v puščavo, marveč: „mir ljudem, ki so dobre volje!“ Kdor ima dobro voljo, ta ima pravico do mira. Nekako tako bo tudi v našem slučaju. Storite, da bo v vsaki vasi le en so-trudnik dobre volje, in kmalu boste videli v vsaki vasi oratorij. Se zdi nemogoče in vendar je tako. Kaj je tedaj treba, da se ustanovi oratorij? Nič drugega kot nekoliko dobre volje.

Predno pa pridemo v praktično delo, treba je, da razpršimo nekatere presodke, prazničnim oratorijem toli škodljive.

— Praznični oratorij — pravijo nekateri — oddali otroke od župne cerkve.

Odgovorim. Kje se hoče ustanoviti oratorij? V vasi? Dobro, povejte nekoliko: Kdo ga bo začel? Gotovo župnik, ali pa kaka oseba z njegovim dovoljenjem. V majhnih krajih mora biti praznični oratorij gotovo stvar popolnoma župna. Naj ga vodi kdor hoče, bodisi da so salezijanci, bodisi da so drugi duhovniki, bodisi tudi da samo pošteni kristjani, treba je vedno, da je praznični oratorij v zvezi z župnikom. Ako je temu tako, zakaj bi se ne mogli dečki iz oratorija, potem ko so se pošteno zabavali, peljati o določeni uri v župno cerkev, da ondi s svojim obnašanjem in petjem izpodbujajo ljudstvo? Če imajo pa svojo zasebno kapelico, še toliko boljše: župnik bo vseeno lahko počival mirno, z nežno gotovostjo, da so mu udani. Vse kaj drugega kot oddaliti.

— Toda pri nas stvari napredujejo dobro — bo rekel kdo — in ne vidimo nikake potrebe.

Verjamem in hvala Bogu. A odgovorite na ta vprašanja: Ali je res, da ali ne, da se pomočniki hudobnega duha vsiljujejo tudi v take kraje, kjer so še včeraj živeli patriarhalno in srečno? Je res, da ali ne, da sv. oče priporočajo katoliška društva? O, torej je boljše zlo prehiteti, kakor ga pozneje pobijati. Dečki v oratorijih se navadijo krščanske resnobe, da neustrašeno pripoznavajo vero — pri njih tedaj se prehititi zlo.

Če pa govorimo o mestih, tedaj je oratorij še bolj koristen. V mestih, zlasti v bolj naseljenih in kjer je večja kupčija, kjer raste obrt in ž njo nevednost v veri, kdo ne opazi, kako koristen bo tu oratorij, morda tudi dva, ali trije, ali celo več? Tudi v malih mestih, kjer se opravlja božja služba le v štirih ali petih cerkvah, kako more zahtevati

župnik, da bi zahajali vsi njegovi župljani le v njegovo cerkev in ne v druge? In potem, v mestih ne bo šel oratorij nabirat dečkov po cerkvah, med cerkvene klopi, marveč na ulice, trge, in ako bi obiskalo oratorij deset, trideset, sto dečkov, kdo ne vidi, da se bodo vsi ti čez nekaj let ropet vrnili v župno cerkev, ne več kot lahkomišljeni otroci, marveč zgledni možje, ki bodo stopili v vrste raznih krščanskih društev.

Jaz sem prepričan, da je oratorij ustanova božje previdnosti, koristna, potrebna; toda koliko jih bo, da ga bodo v resnici ustanovili?

Stvar je lažja, kakor se vidi. Poglejte, kako je naredil don Bosko! Kakšna sredstva je imel? Nobenih; začel je popolnoma z ničim. Pozneje ga je začel marsikdo posnemati in tudi tem se je posrečilo. Don Bosko je začel zbirati dečke na javnem trgu pred cerkvijo sv. Frančiška v Turinu. Ni imel drugega. In zakaj bi ne mogli, zlasti v vaseh, zbirati otrok na kakem vrtu ali na trgu pred cerkvijo? Mladina pride in se povsod rada zabava. Treba je le, da se postaviš na čelo; nakrat bodo naklonjeni otroci, in koliko dobrega boš tudi tam lahko storil. Ti začni, drugi dobri kristjani te bodo podpirali in Bog te bo blagoslovil. Le da enkrat začneš.... in kadar boš mogel postaviti v kakem kotu revno kočjo, magari iz desk, in naučiti dečke nekoliko peti, igrati na odru, deklamovati, tvoje delo bo pridobilo občudovavcev, in z njih pomočjo boš lahko nadaljeval mirno in srečno.

Toda v mestih je malo drugači. In vendar je tu še večja potreba in včasih je treba pričakovati še dalje podpore. Ne manjka oseb, ki delujejo in se trudijo za blagor bližnjega, a tega ne opazijo, da bi bil praznični oratorij največji blagoslov mestu.

Tudi v Ljubljani ne manjka radodarnih src; a kaj, ko ne poznajo, kaj je oratorij in koliko pri naša koristi. Da bi se našla le ena oseba, ki bi začela misliti, nekoliko govoriti, nekoliko navduševati, in kmalu bi tudi Ljubljana dobila to prekoristno napravo. Ali je res ni med toliko blagimi osebami, zlasti med blagočutnim nežnim spolom? Upamo, da ne bomo dolgo čakali.

Tu bi hotel skončati, a zveni mi na ušesa težek vzdih, še en toda.

— Toda, kako preskrbeti oratoriju obstanek in življenje? Kdor ga je ustanovil, bo umrl in potem kdove, kako bo stvar nadaljevala.

Je ista težava, katero je stavil minister Ratazzi don Bosku. Evo odgovora. Če ljudje umrjo, ne umrjo dela božje Previdnosti. Ste pripravili prostor za oratorij? Pokličite salezijance! Bog je zlasti njim hotel izročiti to delo. Oratorij se bo sam razvijal; koliko koristi, koliko lepih sadov...!

(Priatelj otrok.)

ŽIVLJENJE ČASTITLJIVEGA DON BOSKA.

XXXVIII.

Vlada odloči letno podporo — Obiski —
Kako si don Bosko poišče učiteljev —
Monsiĝ. Fransoni v ječi.

Najboljši utis je spremljal senatorje, koso zapuščali don Boskov oratorij. Don Bosko je opazil. — Čas je prikladen — je mislil — če prosim, gotovo ne bodo odrekli podpore. — In je poročal, kako je odprl že tri oratorije za zapuščeno mladino, kako so ti oratoriji v Turinu potrebni, koliko se stori ondi za dečke, in kako bi se še več lahko storilo, če bi ne oviralo uboštvo in revščina.

V početku meseca marca je vzel veliki senat poročilo v premislek. Pallavicini, kateremu se je še posebej priporočil don Bosko, je podpiral njegovo prošnjo : dokazoval je, kako se je pomnožilo število zapuščenih otrok, ki brez varstva tavajo po mestu in rastejo v brezdelju. Opisal je don Boskov oratorij kot močno sredstvo, ki se zoperstavlja tej kužni bolezni. „Škoda bi bila ogromna,“ pristavi slednjič, „če bi se ta naprava vsled pomanjkanja gmotnih sredstev ne mogla razviti, če bi morala celo zaspati.“

Prošnjo so poslali vladi in ta je odločila letno podporo.

Ta korak je bil za don Boska velikega pomena, kajti odslej se je začela zanj brigati tudi vlada. Zdajpa zdaj je poslala podporo in priporočila kakega dečka. Celo protikrščanski listi so se zanimali za koristno napravo in jo začeli priporočati ljudstvu. Cel Piemont se je obračal proti oratoriju. Večina je delo hvalila, le nekaj je bilo takih, ki niso zaupali, da bi vztrajalo in so zaničevali don Boska in gojence. Toda videč, da je don Bosko odgojil poštenih delavcev, učenih profesorjev, pravnikov in pobožnih duhovnikov, so umolknili.

Vsako nedeljo je prišlo mnogo oseb, da bi videli, kako vzgojuje don Bosko. Bil je res prizor vreden občudovanja. Nekateri so poučevali dečke v kapelici, drugi v bližnjih sobah, nekateri tudi na dvorišču ali na vrtu pred hišo, don Bosko pa je zbral najbolj poredne ter jih peljal na bližnji travnik, kjer stoji zdaj svetišče Marije Pomočnice, in tu sedel med nje. „Vi ste največji moji prijatelji,“ je rekel, potem ko je izmolil kratko molitev. Ta pozdrav je bil kakor hladilno ma-

zilo mladim srcem, ki morda dotlej še niso poznala prave ljubezni, in vsi veseli so poslušali njegovo razlago in odgovarjali njegovim vprašanjem.

Neko nedeljo pride v oratorij monsign. Cucchi z nekaterimi Angleži, ki so že slišali mnogo o don Bosku in so se hoteli o tem prepričati. — Boste videli, kaj je don Bosko — je rekel duhovnik. Iskali so ga povsod, v kapeli, po hiši, na eni in drugi strani, a ni ga bilo nikjer. Prišedši iz hiše, opazi monsignor na bližnjem travniku trumo dečkov. — Tam so dečki, torej bo tudi on. — In res je sedel med množico dečkov in jih učil. Agleži so opazovali prizor dolgo, kakor bi se ne mogli nazreti in potem začudeni vzkliknili : — Če bi bili vsi duhovniki taki, da bi se ne sramovali učiti na travniku, svet bi se kmalu popolnoma izpremenil.

Don Bosku pa je primanjkovalo večkrat učiteljev. Imel je tri oratorije, a le malo učiteljev, zato je bil češče v veliki stiski. Toda on si je znal pomagati : kadar ga je kdo obiskal in se mu je zdel dosti učen, takoj ga je povabil in mu odkazal razred dečkov.

Nekoč ga obišče markiz Gustav Cavour z nekim gospodom, svojim prijateljem. Don Bosko je ravno poučeval verouk. Cavour je poznal don Boskovo navado in se takoj podal na travnik. Ko se je približal don Bosku, je predstavil prijatelja proseč, da bi mu razkazal oratorij.

— Kakor vidite, gospod markiz — odgovori don Bosko — imam tu nekaj mladeničev. Če hočete ostati trenutek pri njih, prav rad ustrezem vaši želji.

Markiz se vsede med množico in nadaljuje vprašanja, katera je začel don Bosko, ta je pa spremljal prijatelja.

Nekega dne sta obiskala don Boska plemenita duhovnika. Bilo je popoldne. Don Bosku je primanjkovalo učiteljev; mislil je in premišljal, ne vedoč, kaj bi storil. Medtem se mu približata dva duhovnika.

— Želiva obiskati vaš oratorij in si ogledati, kako vzgojujete, ako dovolite.

— Prav rad — odgovori don Bosko — pokazal vama bom oratorij in vse natančno, toda če mogoče, rajši pozneje, po službi božji: zdaj, kakor vidita, imam opraviti z dečki. Manjka mi učiteljev; bi bila morda vidva tako prijazna, da bi mi ta čas nekoliko pomagala ?

— Zakaj pa ne, če naju morete uporabiti.

— Vi — reče tistemu, ki se mu je zdel bolj odličen — vi prosim, vzemite razred za oltarjem kjer so bolj poredni.

— Prav rad — odgovori duhovnik.

— Vi pa pred oltarjem, razred najbolj odraščeni.

Tudi ta je z veseljem ustregel. Don Bosko, ne ne da bi vprašal, kako se imenujeta, pelje vsakega na odločeni prostor.

Don Bosko je poučeval blizu kora. Natančno je slišal, kako je razlagal plemeniti duhovnik priprosto, a istočasno učeno; poslušal ga je, se čudil, njegov pouk mu je dopadel, in je čestital.

— To je Rosmini — reče nekdo po božji službi.

— Don Bosko globoko presenečen vzklikne: Rosmini? modroslovec?

— O, modroslovec! odgovori smehljaje se Rosmini.

— Oseba tako spoštovana — nadaljuje don Bosko — gospod, ki je spisal toliko učenih knjig.

— O da, sem spisal kako knjigo — zavrne don Bosku.

— Tedaj se ne čudim, če ste tako dobro razlagali. In vi, reče, obrnivši se k drugemu, ali bi blagovolili svoje ime?

— Jožef Degaudenzi.

— Kanonik iz VerCELLI?

— Da.

— Kako me veseli, da osebno poznam osebo, katero sem tako dobro poznal pismeno, osebo, plemenito po ljubezni in gorečnosti.

Še dolgo sta ostala z don Boskom in se menila. Obadva sta postala občudovavca, prijatelja in dobrotnika.

Ko sta se poslovila, tedaj so dečki pritekli k don Bosku in ga vprašali, kdo je duhovnik, ki je razlagal verouk pred oltarjem. — To je eden tistih — odgovori don Bosko — katere je Bog odločil, da postanejo škofje. — In res, kanonik Degaudenzi je bil kmalu nato škof v Vigevanu.

Približali so se pa hudi časi. Dne 9. marca so zgubili duhovniki *privilegium fori*. Najboljši krščanski govorniki so se zoperstavljali z besedo in spisi, toda večina poslancev, ljudje brez vere, so se malo ozirali na krščanske dolžnosti: zasmehovali so besede govornikov.

Nadškof turinski, monsignor Frasoni, je dne 15. aprila razposlal skrivoma pastirski list in podal župnikom natančna pravila, kako naj se obnašajo proti vladi. Med drugim je omenil, naj se ne pokažejo nikdar pred sodišče, dokler jim ne dovoli cerkveno predstojništvo.

Svetna oblast je kmalu odkrila pismo in ga dne 21. aprila zaplenila na poštah in v nadškofjski palači, nadškofa pa poklicala pred svetno sodišče, da bi se tu zagovarjal.

— Bom prosil dovoljenja pri sv. očetu, če on dovoli, pridem, če ne dovoli, ne pridem, je odgovoril nadškof in se obrnil do rimskega papeža. Sodniki ga niso poslušali: obsodili so ga na mesečno ječo in na 500 lir globe. Dne 4. maja so ga odpeljali v ječo.

Duhovniki so žalovali za dobrim predstojnikom, ljudstvo je jokalo za svojim pastirjem, le hudobneži so se veselili nesramne zmage. Tudi don Bosku je krvavelo srce; zanj je molil s svojimi gojenci in ga večkrat obiskal v ječi.

XXXIX.

Konference sv. Pavla in društvo medsebojnega podpiranja — Don Bosko v nevarnosti — Gonja zoper redovnike; don Bosko rešen — Krivoverec in don Bosko.

Protiverski duh se je čedalje bolj širil po Turinu in drugih laških mestih. Rastla so društva, nasprotna sv. cerkvi, in celo tista, ki so doslej cvetela kot pravo krščanska, so postajala mlačna in nebrižna.

To je žalilo don Boska; mislil je in premišljeval, kako bi temu opomogel. Obilo koristi so doprinašali njegovi oratoriji, a zadoščali niso — trebalo je še drugih sredstev.

Prav zato je vpeljal *konference sv. Pavla*. Človekoljubni namen, podpirati ubožce, zlasti revno mladino, je zvalil mnogo odličnih oseb, ki so se polni navdušenja podali na delo. Don Bosko jih je navduševal z besedo in zgledom.

Skoraj istočasno je ustanovil *društvo medsebojnega podpiranja*. Tudi to društvo je čudovito prospevalo; zvesto je sledilo svoje namen in se vsak dan množilo. To pa ni ugajalo nasprotnikom krščanstva, čutili so zavist, in kakor vihar je divjala v njihovih srcih jeza in sovražstvo.

Pred kapelico je stala gostilna *Giardiniera*. Tu so se zbirali postopači in pijanci, ž njimi pa udje delavskih liberalnih društev. Medtem ko so dečki molili v kapeli, so ti postopači kalili mir.

Rad bi se bil don Bosko oprostil, a ni imel denarja. Večkrat je imel hude poskušnje. Nekoč ga pokličejo v zakristijo. Pričakovalo ga je nekaj oseb. Don Bosko misleč, da žele spoved, je rad ubogal. Toda komaj vstopi, zaprejo vrata. Nekaj mladeničev, že bolj odraščeni, je začelo sumničiti in ti so šli in skozi ključavnico opazovali don Boska. Nakrat zaslišijo močno govorjenje, kakor besede razjezenih oseb. Don Bosko jih skuša umiriti, a vse zaman, možje se še bolj razgrejejo; privel jih je zloben namen, žugajo, skrivoma odpirajo nože...

Prizor je prestrašil mladeniče; boječ se za svo-

jega očeta, razbijejo siloma vrata in razženo hudobno druhal.

Društvo se je razširilo po celi Italiji. Kakor zrno, ako rodovitno, obrodi več drugih zrn, istotako rodovitnih, tako se je tudi iz tega prekoristnega društva izvilo več drugih koristnih društev, ki so proglasili don Boska častnim članom in ga nazivali *očeta delavcev*. Delavci so ljubili don Boska, ker jih je tudi on ljubil in se zanje trudil. Ta ljubezen je koristila don Bosku in mu rešila oratorij.

njih samostan, češ da so sovražniki vlade, toda našli niso ničesar. Množica se je razšla mirno in tiho, le liberalni časopisi še niso utihnili; izmišljevali so vedno nove laži, le da bi se tudi njih mogli oprostiti.

Don Bosko, ki je gojil do teh redovnikov še posebno ljubezen, je spisal knjižico, kjer je zagovarjal redovniške družbe, zlasti oblate. Vsled časti, katero je užival pri odličnih osebah, je dosegel, da jih vlada ni pregnala.

Medtem pa, ko je zagovarjal oblate, je moral

Dečki prazničnega oratorija v Baracaldo.

Izbruhnila je huda gonja zoper duhovnike. Dne 7. avgusta leta 1850. je vlada izgnala *servite* in jih oropala imetja. Drugi dan grof Ponza obišče nadškofa, zaprtega v ječi, in zahteva, naj se odpove nadškofiji. Goreči pastir se ni prestrašil, neustrašeno je rekel: — Čutil bi se nevrednega pastirske časti, če bi se v teh tako kritičnih dneh odpovedal škofiji. Ne, se ne odpovem. — Še isti dan so prišli orožniki in ga prepeljali v Fene-strelle, na visoke Alpe, kjer kraljujejo silni vetrovi, sneg in večna megla. Za njim so morali oditi jezuiti in več drugih redovniških družb.

Prišla je vrsta tudi na *oblato*. Dne 12. avgusta je pridrla dvanajst orožnikov, hoteč preiskati

misлити tudi nase. Vsi so ga poznali kot mogočnega in gorečega zagovornika in branitelja cerkvenih pravic, zato so nasprotniki sv. cerkve sklenili napeti vse moči, le da pomanjšajo njegov ogled. Slikali so ga ljudstvu kot sovražnika novih postav, kot zagovornika jezuitov — nasprotnika prostosti. Določili so celo dan, da napadejo njegov zavod in ga uničijo, don Boska pa izženo iz mesta.

Dne 14. avgusta okrog štirih popoldne je imela priti v oratorij razgrajava druhal, toda nikdo se ne prikažal, niti drugi, niti tretji dan. Kaj se je zgodilo? Druhal je bila pripravljena, da se vrže na zavod, kar stopi nekdo izmed nje, ki je poznal don Boska in njegovo prijaznost,

na vzvišen prostor in glasno reče: — Prijatelji, poslušajte! Nekateri izmed vas nameravajo iti v Valdocco, da bi napadli don Boska. Poslušajte nasvet in nikar ne hodite! Ker je delavnik, ga najbrže ne bo doma. Mesto smrti bi mu morali vpiti dolgo življenje, ker don Bosko ljubi nas, uboge delavce, in podpira revne sinove. — Za njim vpije drugi: — Don Bosko je prijatelj naroda; pustimo ga v miru in idimo drugam! — Res je, vpije tretji in za njim še več drugih. Druhal se je umirila in šla nad dominikance in barnabite.

Kmalu nato se je dogodilo nekaj, česar don Bosko ni prevedel in mu ni niti dopadlo. Vlada, ki se je polastila samostana *servitov* in njegove oprave je del te oprave poslala don Bosku. Nekateri so hoteli, da bi se bil don Bosko odpovedal, toda s tem bi se bil zameril vladi. Sprejel je, ne da bi se zahvalil, potem je poklical predstojnika *servitov* in mu skrivoma vrnil opravo.

Medtem pa, ko so duhovniki trpeli, spominjajoč se besed sv. pisma: *Blagor tistim, ki trpe za pravico*, je nevreden duhovnik črnil duhovsko čast. Bil je Anton Grignaschi, doma iz Corconia blizu Novare. Posvečen v duhovnika, je kmalu padel v grdo krivovero: učil je, da je on Bog, novoučlovečeni Jezus, ki je prišel na zemljo, da ustanovi novo cerkev in ž njo zaduši staro. Delal je čudovite stvari, katere je mogoče pripisovati le hudobnemu duhu, in te dogodke je ljudstvo imenovalo čudeže. O neki ženi *Lani*, katero je on zapeljal, je učil, da je Marija Devica. Grignaschi jo je oblekel v starodavno judovsko nošo in jo postavil sredi cerkve na vzvišen prostor, prižgal pred njo sveče, kakor pred kipom, in vabil ljudi, naj jo časte. Ženice so poklekovale pred njo in jo molile.

— Kakšen praznik obhajate danes? vpraša neki duhovnik, stopivši v cerkev.

— Nobenega, odgovori cerkovnik.

— Toda, kaj pomeni oni Marijin kip v cerkvi?

— Ah, odvrne cerkovnik, prizdignivši rameni, je *Madonna rossa* (rdeča Mati božja).

— Kaj? *Madonna rossa*?

— Da, Grignaschova.

Ko ta duhovnik obvesti novarskega škofa, je ta takoj odstavil Grignaschija. Grignaschi, prišedši v Turin, je šel naravnost k don Bosku in mu razložil svoj nauk. Don Boska so spreminjale barve, skušal ga je prepričati, da ni na pravi poti, toda ni se mu posrečilo. Grignaschi, potem ko je hodil od kraja do kraja, se je naselil v Viarigi. Tu je šele začelo pravo gledišče. Preslepljeno z novimi spiritističnimi čarovnijami, je večino ljudstva pridobil zase. Grignaschi je zlorabil sv. zakramente, se prikazoval pri zaprtih vratih po hišah, odkrival najbolj skrite misli in počenjal vsevrstne nesramnosti, češ da je to po-

velje božje. Ljudstvo je bilo kakor neumno. Od vseh strani so prihajali k njemu, po 18 do 20 km. daleč in tešč, le da bi videli njega in slišali kako besedo. Ljudi je sprejemal sedé. Ti so poklekovali predenj, on jim je pa dajal odvezo:

— Jaz gospod Jesus Kristus, te odvežem v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

V njegovem pogledu se je skrivalo nekaj vabli-vega, nekaj mamljivega. Ljudje so mnogo govorili o tem. Gospod Bozio se je norčeval iz vsega, kar so pripovedovali o njem, in ga je šel osebno pogledat. Ko je stopil v ono hišo, napolnil ga je takoj neumeven strah, in ko je stopil pred nesrečnega duhovnika, ga je ta ostro pogledal v obraz, tako da je gospod Bozio obstal in na besede: — Sem te pričakoval, sem vedel, da imaš priti, — je padel na kolena. Od tega trenutka je bil njegov. Grignaschi mu je govoril in ga prepričal, da je on sv. Pavel, nekdo njegovih prijateljev pa sv. Peter. Bozio je res veroval, zato si je pustil rasti brado in je bil pripravljen storiti vse, kar mu je Grignaschi zaukazal: dolge molitve, težke poste, hoditi po gostilnah in kleče prositi pijance, naj ne žalijo Boga s preklinjanjem, z igro, z nezmernostjo in podobnimi pregrehami. Kakor tega, je skoraj vse prebivavce vlekel za sabo. Bozio sam, ko je to pripovedoval, ni mogel razjasniti vzroka svojega delovanja; in je bil bogat, moder, ljubezniv in precej omikan mož.

Dolžnik za spreobrnitev je bil don Bosku. Grignaschi je bil obsojen v ječo. Ko je ljudstvo to zvedelo, se je vzdignilo zoper sodnike, da je bilo treba s pomočjo vojščakov delati mir.

Nesrečnega duhovnika so peljali v Ivreo, da bi ondi skozi sedem let očiščeval pregrešek v ječi. Don Bosko je mislil nanj in ga večkrat obiskal v ječi. Češče je lahko govoril z nesrečnim heretikom, ga opominjal in mu razlagal zlo, katero je storil sebi in drugim. Po dolgem se mu je vendar posrečilo: Grignaschi se je spreobrnil in se kesal velike pregrehe.

XL.

Duhovne vaje v Giaveno — Sprehod —
Don Bosko pri Rosminiju v Stresi —
Don Boskova odkritosrčnost.

Meseca septembra (1850) je peljal don Bosko nad sto mladeničev iz prazničnega oratorija na duhovne vaje v Giaveno. Škofijsko semenišče je bilo kraj dušnega miru. Ostali so tu cel teden.

O prostih urah je vpraševal don Bosko zdaj enega, zdaj drugega, kaj si je zapomnil v pridigi. Nekega jutra je govoril o pohujšanju. Ko je bil po kosilu med dečki, je vprašal, kaj je

povedal. Vpraša enega in ne odgovori, vpraša drugega in zopet molči, se obrne k tretjemu, četrtemu, petemu..... vsi si sežejo v lase, in nikdo ne vé odgovora,

— O bogme! vzdihne don Bosko: — Sem govoril ali jaz nemško, ali pa ste vi spali.

Slednjič se oglasi mali deček: — Jaz, jaz — vpije — jaz vem.

— Kaj?

— Od opice.

Zgled don Boskov je bil sledeči:

Kupec je nesel v košari razno blago. Potoval je iz vasi do vasi in prodajal. Nekega dne ga prehiti noč. Bilo je poletu. Na nebu je svetila blede luna, in kupec, utrujen od dolge poti, sklence prenočiti na prostem pod visokim drevesom. Da bi si obvaroval glavo nočne vlažnosti, odpre košarico, iz nje vzame čepico, ker jih je prodajal, jo položi na glavo in tako zaspi. Ta kraj je bil domovina opic. Videč te človeka na glavi s čepico, katero je vzel iz košarice, ga hočejo posnemati. Kaj store? Ena izmed opic zleze z drevesa, se približa počasi košarici, potegne iz nje čepico, jo dene na glavo in se vrne nazaj na drevo. Nato store isto druga za drugo. V košarici je ostala le ena čepica. Kupec je sladko počival na zemlji, opice pa prvič s čepico na drevesu. Noč je minula. Na vzhodu se je že vzdigala zlata zarja, in naš kupec vstane, da bi nadaljeval pot. A kakšno je bilo njegovo začudenje in njegova bolest, ko opazi, da ni več čepic.

— Tatovi, tatovi — vpije — jaz sem oropan. — Toda opazujoč bolj natančno in premišljujoč:

— In vendar ne more biti — pristavi — če bi bili tatovi, bi bili vzeli vse in ne samo čepic. — V tem vzdigne slučajno oči in opazi opice v čepicah: — Aha, glej jih tatov — in začne lučati kamenje, toda opice so skakale z veje na vejo in niso marale umeti. Črez nekaj ur praznega truda, kupec ne vedoč, kaj bi storil, vzame jezno raz glavo klobuk in ga v obupu vrže na zemljo. Ko to opazijo opice, nakrat kakor dež padejo čepice na zemljo in potolažijo obupanega kupca.

— Mladeniči — je sklenil don Bosko — delajo nekako podobno tem opicam. Če vidijo druge delati dobro; delajo tudi oni, če slabo, tedaj jih še bolj posnemajo. Zato je treba dobrih zgledov, ako hočemo ubraniti pohujšanje.

Prvi dan po duhovnih vajah je pripravil don Bosko veselo razvedrilo — dolg sprehod. Med potjo jih je zabavala godba iz Giavena; godba je igrala, mladeniči so peli, tuptam so se ustavili in nekoliko počili, zopet je udarila godba in vsi so skočili na noge in nadaljevali pot pod visokimi gorami zdaj po prijazni dolini, zdaj črez nizke griče, tje skozi vas, mimo hiš, mimo kmetov, ki so začudeni prihajali iz hiš,

radovedni, kaj se godi. Na gori sv. Mihaela so jih sprejeli očetje Rosminci in jih bogato pogostili.

Proti večeru so zapustili dobre očete. Godci so se vrnili nazaj v Giaveno, mladeniči so se pa napotili proti Turinu. Potovali so med veselim petjem, med pobožno molitvijo, med zanimivimi šalami.

Za časa duhovnih vaj se je zgodilo več zanimivih dogodkov. Mladenič Reviglio je že več let hudo bolehal. Zdravniki so se izrekli za sušico. Mrzlica je bila dnevna spremljevalka. Nekega dne mu reče don Bosko pri spovedi: — Obljubi Bogu, da se boš vsak teden spovedal in takoj boš ozdravel. Mladenič je obljubil in od tega trenutka ni več čutil bolezní.

Mladenič 27ih let stopi v zakristijo, medtem ko se je don Bosko pripravljal za božjo službo. Brosio je že držal mašno knjigo, da bi stregel don Bosku. Kar mu mladenič potegne knjigo iz roke: — Bom jaz služil — reče osorno in sune dečka od sebe. Don Bosko pomigne dečku z očmi, naj se umiri, po sv. maši ga pa pokliče k sebi in mu reče: — Brosio, lepo delo si storil, ker se nisi ustavljal; boš videl, kaj bo še enkrat iz tega mladeniča! Don Bosko je uganil: mladenič se je prodal protestantom in po mnogih zločinih padel v roke človeški pravici.

Vrnivši se z duhovnih vaj, je don Bosko premišljal, kako bi si mogel prisvojiti prostor, imenovan *campo dei sogni*, prostor, kjer dandanes stoji svetišče Marije, pomočnice kristjanov. V denarni stiski je prosil Rosminija, da bi mu ta posodil potrebno svoto. Rosmini je bil zadovoljen.

Dne 16. septembra 1850. je don Bosko odrinil iz Turina v Streso. Šel je, da bi se bolj natančno pogodil glede posojila in da bolj blizu opazoval red, ki vlada v družbi. Potoma se je pomudil v Lesi, kjer je obiskal slavnega pisatelja Manzoniya, ki ga je sprejel z največjo prijaznostjo.

Tudi Rosminci v Strési so ga prijazno sprejeli. Ostal je pri njih pet dni. Medtem je mnogo govoril o cerkvenem premoženju, katerega je tako pohlepno zalezovala vlada. Jasno je uvidel, da redovniške družbe po stari obliki ne morejo obstati. Treba bi bilo tedaj načina, ki bi zagotovil obstanek družbam in sicer tako, da bi imeli posamni redovniki osebno lastninsko oblast, istočasno bi jih pa vezala obljuba uboštva. Bo li mogoče? Don Bosko je prvi rešil težko uganko, Rosmini se je je pa prvi poslužil. Storil je, da je vsak ud obdržal pred svetno vlado svoje imetje, ni ga pa mogel rabiti brez dovoljenja predstojnikov; in tako je ostala rešena obljuba uboštva, istočasno pa ubranjena vsaka nevarnost, da bi se vlada polastila imetja. Stvar se je zdela v početku tako nova, da je rimski zbor stavil velike

težave. Toda ko je don Bosko razložil, da bistvo kreposti stoji v duši, ne pa v zunanjih stvareh, in da redovniško uboštvo obstoji v odtrganju srca od svetnega bogastva, je zbor odobril.

V Stresi ga je povabila na obed bogata gospa Ana Bolongaro. Gostov je bilo nad trideset, med temi Nikolaj Tommaseo, pesnik in pisatelj Grossi, zdravnik Karel Farini in več drugih. Farini je izdal zgodovino *Rimske države*. Don Bosko je bral to delo, a pisatelja ni poznal, še manj pa je mislil, da je navzoč pri mizi.

Med obedom so razmotravali politično in versko vprašanje, toda sodbe povabljenec niso bile vedno opravičene. Zlasti so se nagibali proti liberalizmu: kritikovali so naredbe rimskih zborov in hvalili laško vlado, ker se je zoperstavela sveti Stolici. Duhovnik Rosmini se ni kazal nasprotnega, don Bosko pa, ki je ves gorel za papeža, je bil užaljen, vendar ni izustil besede — poslušal je in molčal. Govoreč o novih razmerah med vlado in cerkvijo, so zagovarjali knjigo *La Costituzione secondo la giustizia sociale*, delo Rosminijevo, katero je rimski zbor zavrnil. Pogovori so postali tako živahni, da je marsikdo segel daleč čez mejo. Don Bosko je stal mirno, kakor oseba, ki se ne briga, ki ne razume. Rosmini namigne svojim prijateljem, naj govore bolj mirno in natihoma reče Bonghiju: — Je don Bosko! — A Bonghi misleč, da ga don Bosko ne sliši, ošabno zavrne: — Saj nič ne razume ta tepec! — Don Bosko je slišal, a skrival je; Rosminija pa, ki je poznal njegovo visoko učenost, je začelo skrbeti.

Pogovor pade na zgodovino *Rimske države*, ki je pred kratkim prišla izpod Farinijevega peresa. Rosmini videč, kako je don Bosko ves čas molčal in miroval, ga povabi, naj tudi on izreče svoje mnenje. Don Bosko je ubogal; brez strahu in naravnost opomni, da Farinijeva zgodovina vsled gotovih zgodovinskih nedostatkov in vsled sovraštva, katero izliva nad rimskega papeža, ne zasluži pohvale. Vsi so se jeli smejati in siliti, naj govori dalje. Don Bosko je nadaljeval. Farini, resnega obraza, je molčal. Mislite si, kako je moral biti don Bosko presenečen, ko ga nekdo vpraša: — Ali poznate Farinija?

— Ga ne poznam.

— Imam čast, da ga predstavim, in ga predstavi.

Don Bosko se ni prestrašil; prijazno je pozdravil pisatelja ga prosil odpuščanja, češ, da ni mislil nikogar užaliti, in mu spoštljivo razlagal, kako je padel v nekatere velike pregreške. Vsi so pričakovali, da se Farini razžali, da se razljuti, toda njemu je ugajala modra kritika in zahvalil je don Boska: — Vidim — pravi — da dobro poznate zgodovino; mi ugaja vaša odkritosrčnost: doslej me ni nikdo tega opomnil; se vam zahvalim.

Rosmini sam se je čudil don Boskovi srčnosti in ko sta bila sama, je rekel:

— Kaj takega bi si jaz ne bil upal.

Koncem tedna se je povrnil don Bosko zopet v Turin.

(Dalje).

Stari in novi lažniki.

Ze takoj od početka sveta sta bili na zemlji dve kraljestvi: kraljestvo resnice in kraljestvo laži. Začetnik prvega je Bog, začetnik drugega hudobni duh.

Družba hudobnih duhov je družba lažnikov. Lažnika se je pokazal hudobni duh takoj v začetku stvarstva. V nebesih je lagal angelom in jih vrgel tretji del v večno brezno. V zemeljskem rajju je lagal prvim staršem: „Ako bosta jedla ta sad, ne bosta umrla, marveč bosta kakor bogova.” In sta jedla in umrla.

Odtlej je začel imeti satan pomočnikov na zemlji. Prvorojenec je bil Kajn. Nekoč povabi

brata Abela in mu hinavsko reče: „Idi, Abel, greva na polje uživati lepoto narave!” Ko ga je imel s seboj, ga je umoril.

In ta krvoločnež ni lagal le bratu, temveč tudi samemu Bogu. Ko ga je vprašal Bog, kje je Abel, mu je ošabno odgovoril: „Ne vem, sem mar jaz varuh svojega brata?”

Od tega dne so se Kajnovi otroci razšli po svetu in čedalje bolj širili kraljestvo laži, pomnožili so družbo lažnikov, povečali so vrste satanovih sinov in se hoteli oprostiti sinov božjih. In s kakšnim orožjem? Vedno z orožjem svojih očetov: z lažjo in obrekovanjem.

Ako se v duhu postavimo v stara stoletja, slišimo najmodrejšega izmed kraljev, kako objokuje predrznost obrekovavcev in opisuje grenke solze, katere so prelivali vsled teh nedolžni. Pogled na to ga je toliko ranil, da se mu je bolje zdelo stanje umrlih, kakor živečih: *In je hvalil bolj mrtve kakor živeče.* — Prerok Izaija opisuje dve stoletji, potem obnašanje hudobnih svojega časa, kakor združene s hudobnimi duhovi z vezjo laži in od njih varovane.

nezmernege v jedi in pijači — in z lažjo so dosegli smrtno obsodbo. Nikdar ni doseglo kraljestvo laži tolike zmage, vsaj navidezne; nikdar niso hudobni sinovi boljše služili peklenškemu duhu.

Ko je Jezus izginil z zemlje in postal neumrjoč v večni slavi, tedaj se je orožje laži obrnilo zoper njegove učence, zoper duhovnike, zoper škofe, zoper papeža, zoper sv. cerkev. Prvi, ki je padel, je bil sv. Štefan, žrtev lažnjivih obtožb,

Deklice prazničnega oratorija v Baracaldo.

In kdo bo mogel opisati vse bolesi, katere so prestali nedolžni vsled laži in obrekovanja? Vsled obrekovanja nečiste žene je egiptovski Jožef trpel v ječi; vsled obrekovanja dveh lažnikov je nedolžni Nabol izgubil življenje; vsled obrekovanja nesramnih sodnikov je čista Suzana v nevarnosti, da jo pobije kamenje; vsled obrekovanja nevoščljivih dvorjanov je bil Daniel v brezdu med levi.

Tudi v kristjanski dobi niso utihnili lažniki. Kaj so vse storili zoper Jezusa Kristusa? Farizeji in pismarji so se trudili, da bi ga očrnili pred ljudstvom, kažoč ga kakor obsedenega sovražnika naroda,

za njim pa milijon in milijon kristjanov vsake vrste in vsakega stanu.

Da dopolnijo divji, satanski dar, so nastopili malikovavci, krivoverci, neverniki. Z lažjo je odprl preganjanje zoper kristjane kruti Neron. Sklenil je uničiti mesto in potem sezidati novo, lepše in bolj veličastno, ter si s tem pridobiti neumrljivo ime. Ko pa opazi, da je poraz mesta vzbudil med Rimljani nezadovolje, kaj stori? Posluži se laži in vso krivdo zvrne na nedolžne kristjane, nahujska zoper nje ljudstvo in jih ukaže moriti. Celozgodovinar Tacit, dasi nasproten kristjanom, vendar v XV. knjigi

svojih „Annales” obsoja Nerona in njegovo krutost.

Preganjanje, katero je začel najbolj kruti izmed cesarjev z lažjo in obrekovanjem, je nadaljevalo v rimskem cesarstvu s pomočjo laži in obrekovanja. „Kaj delajo kristjani?” je bilo vprašanje poganskih sodnikov v prvih stoletjih, in lažnjiva usta sofistov, namestnih konzulov, prefektov in duhovnikov so lažnjivo odgovorila: „Kristjani delajo zarote zoper cesarstvo in cesarja; kristjani so sovražniki domovine; kristjani počenjajo nepopisne zločine, morijo otroke in se hranijo z njihovim mesom.... „Zakaj bogovi kaznujejo Rim in cesarstvo zdaj s povodnijo, zdaj s sušo, zdaj z lakoto, zdaj s kugo, zdaj s potresom?” — In laž je od vseh strani vpila: „Vsled hudobije kristjanov!” — „Kaj naj tedaj storimo s kristjani?” Obrekovanje je klicalo: „Požro naj jih levi, umori naj jih meč!”

Da bi ustavili grde laži in nesramne obreke, so se že takrat vzdignili hrabri zagovorniki: od tu slavne apologije Quadrata, Milciada, Aristida, Atenagore, Favstina in Tertulijana.

In da bi še lažje razširili kraljestvo laži, odprli so v raznih mestih kužne šole, in Cels, Lucian, Porfirij, Julijan in sto drugih so se prvi ogrnili z modroslovsko togo in pisali knjige zoper Jezusov nauk, zoper evangelij, zoper sv. cerkev in si izmislili toliko laži, da so preskrbeli bogato pašo vsem brezbožnejšem prihodnjih stoletij.

Nasledniki poganov so bili krivoverci. In res, kaj vse so storili Ariani zoper velikega sv. Atanazija, patriarha v Aleksandriji? Skoraj pol stoletja so se trudili, da bi ga z lažmi in obrekovanjem očrnili pred ljudstvom.

Preobširno bi bilo, da bi našteli vse lažnike do zdanjih dni. Da opustimo druge, omenimo le ošabnega Voltaire. Njegovi spisi so skladišče brezbožnosti, laži in obrekovanja proti sv. cerkvi, proti papežem, škofom, duhovnikom, redovnikom in svetim devicam. Boječ se, da sam ne bo mogel dosti doseči, je navduševal tudi druge. Poslušajte, kako je učil dne 21. oktobra 1736: *Treba je lagati, kakor hudič, ne s strahom, niti samo nekaj časa, marveč prdržno in vedno. Lagajte, prijatelji moji, lagajte* (1). Ali se vam ne zdi, kakor bi slišali hudobnega duha, očeta laži, ki spodbuja peklenške duhove zoper sinove luči?

Učenci so se dobro naučili od svojega učitelja

in ga pridno posnemajo. Zdi se, da so se zlasti dandanes zaprisegli sovražniki sv. cekve, da bodo vedno raztresali laži in obrekovanja. *Lagajmo veliko, nekaj bo le ostalo!* je njihovo načelo, po katerem se zvesto ravnaajo.

Toda pravica je vedno zmagovala na zemlji: sovražniki resnice so vedno poginili in besede sv. pisma: *Ti, o Gospod, boš pokončal vse, ki govore laž*, so se doslej vedno izpolnile. Istotako se bo godilo lažnikom tudi v prihodnje.

Pravica je zmagala.

Kdo ni čital o zadnjem preganjanju redovnikov in redovnic na Laškem? Kdo ni slišal, kako so sinovi laži obrekovali osebe, ki se žrtvujejo za narod in domovino? Kakor silni levi so se nasprotniki sv. cerkve in protiverski listi vrgli nad sv. cerkev, zlasti nad redovnice, ki po ubogi laški deželi dele dobrote in podpirajo revno ljudstvo. Mislili so, da jih bodo zadušili, morda so mislili posnemati nesrečno Francosko, toda Bog je čuval nad njimi, in medtem ko so hoteli nasprotniki očrniti nedolžne osebe, so se na njih samih pokazali v polni svetlobi najbolj podli madeži.

Največ so trpeli salezijanci in salezijanke. Zakaj ravno ti? Ali niso salezijanci, ki povsod po Laškem delujejo za ljudstvo in delijo dobrote? Ali niso oni, ki žrtvujejo vse svoje moči, da bi povzdignili ljudstvo? Kdo tega ne ve? Tudi nasprotniki dobro vedo, a nekaj jih zbađa: „salezijanci držijo s papežem, držijo s cerkvijo... njih moč je velika... preveč nam škodujejo..... proč ž njimi!” Taka je bila njihova misel. Ker niso upali doseči namena drugači, oborožili so se z lažjo in obrekovanjem.

„Salezijanci in salezijanke pohujšujejo otroke.. ž njimi nesramno ravnaajo.... učijo nenravnost...” in so kazali zavod v Varazze, katerega je obrekel poreden deček, nahujskan od matere..... Laž je vzbudila preganjanje: pobijali so okna, razdirali vrata, blatili cerkve, zažgali zavod v San Pierdareni, zaprli zavod v Varazze... Marsikak salezijanec je nedolžen prelival solze, toda pravica je zmagala in mu obrisala solzne oči.

Vrhovni predstojnik don Mihael Rua, užaljen vsled postopanja nekaterih listov, ki namenoma razširjajo tendenčne in neresnične vesti ter krive obtožbe proti salezijanskim zavodom, je vložil pri turinskem kraljevem prefektu energičen protest, v katerem je izjavil, da vsled varovanja časti in dobrega glasu svojih zavodov

(1) Pismo Thiriotu.

zahteva vladno poizvedovalno komisijo, ki naj se prepriča o higieničnem in nraavnem stališču zavodov, katere vodijo salezijanci. „Ta plemeniti čin,” piše 2. avg. turinski dnevnik *Momento*, „bo gotovo dokazal čisto vest teh mnogozaslužnih vzgojevavcev naroda, ki žrtvujejo svoje življenje za obrambo nraavnosti.”

Na ta protest so se začeli lažnjivi listi umikati. Nekatere zavode je že vladna oblast preiskala in se prepričala, kako nedolžno so bili obrekovani salezijanci.

Začelo se je tudi vladno preiskovanje. Pred sodnikom so stali salezijanci, deček B..., ki jih obdolžil in več drugih salezijanskih gojencev. Kar je govoril deček B..., nahujskan od matere, bilo je dokazano izmišljena laž. B... je govoril; dečki, njegovi tovariši, so ga pobijali. Okrajni glavar, sovražnik duhovnikov, je dečke strašil, nekemu celo dal zaušnico, ker je zagovarjal nedolžnost salezijancev, a dečki se niso premaknili od resnice. Največja, kakor najmanjša stvar, katero je govoril B... je bila dokazana popolnoma izmišljena.

Resnica je zmagoslavno prišla na površje. Ko so zvedeli poštenjaki v Varazze, da je salezijanski zavod zaprt, niso mogli verjeti. „Kako, zaprt? Jeli mogoče? Ne, ne more biti...” je rekel prvi.

„Salezijanci so nedolžni”, je rekel drugi.

„Nedolžni, nedolžni.... Pokažimo, da ne verujemo obrekovanju!”

— „Da, pokažimo!”

In res se je 2. avgusta zvečer ob šestih zbrala dolga vrsta ljudi, žena, mož in mladine, in se napotila pred salezijanski zavod. Iz več kot 3000 grl je odmeval klic: „Živeli salezijanci, živi naj don Bosko, živi naj vera!” Iz bližnjih hiš in okenj so kakor dež padali šopki. „Da, salezijanci so nedolžni, se je čulo iz hiš; živeli salezijanci!”

Salezijanci se niso takoj prikazali, a ljudstvo je vpilo, dokler se ni pokazal na balkonu duhovnik Pastoris, ki je že 30 let poučeval v zavodu.

Pri njegovi prikazni se je vzbudila velika ovacija, na to molk: profesor Pastoris se je zahvalil in nato: „Zaupajmo v Marijo,” je sklenil, „Marija Pomočnica bo varovala don Boskove sinove iz nebes in jih rešila iz grozne nevihte.”

Več odvetnikov se je ponudilo, da brezplačno branijo čast salezijanskih zavodov in kaznujejo tiste, ki so obrekovali.

Kar je salezijance še posebno tolažilo v tej

grozni stiski, bila je ljubezen hvaležnih gojencev. Doktor Jožef Micheli, predsednik *društva nekdanjih salezijanskih gojencev* v Parmi, je poslal uredništvu *Momenta* v imenu društva sledeče pismo:

„V sedanjem trenutku, ko iščejo krivične in smešne obtožbe proti salezijanski vzgoji, je dolžnost, da izgovore besedo tisti, ki so bili toliko let salezijanski gojenci.

„In v imenu več kot 300 tovarišev iz *nekdanjih sal. gojencev* (sedež v Parmi), kateremu sem jaz predsednik, izročim nepristranskemu časopisu to spričevalo in ta protest, ki prihaja od državljanov vseh stanov, združenih v čutilu največje hvaležnosti proti tistim, ki so nam pripomogli z vzgojo in poukom k temu stališču, katerega zdaj vsakdo uživa.

„O tej žalostni uri naj prejmejo vedno ljubljene predstojniki salezijanskih zavodov spoštovani pozdrav, ki naj jim zagotovi, da nekdanji gojenci, ki so toliko let občudovali njihovo poštenje in pravi namen pri vzgajanju, protestirajo užaljeni proti obrekovanju.”

Razun tega ne manjka protestov sedanjih gojencev. — Anton Ghigliotti, učenec 2. gimnazijskega razreda, piše med drugim: « Z največjo žalostjo sem zvedel o grdem obrekovanju, izmišljenem proti Vam in mnogozaslužnim očetom, ki tako modro vodijo salezijanski zavod v Varazze. Tako obrekovanje ne žali le Vas, marveč tudi mene in mojo družino, kajti nikdar nisem imel najmanjšega dokaza nenraavnosti v zavodu. »

Angelus Timossi, učenec 5. gimnazijskega razreda piše: „Bil sem jako užaljen, ko sem slišal obrekljive glasove zoper zavod, oni sveti kraj, kjer sem prebil najlepše dni mladosti. Takoj sem zagotovil starše, da nisem videl ne slišal nikdar ničesar, vsled česar zdaj dolži hudobni deček z največjo nehvaležnostjo tiste, od katerih je prejel najbolj čisto in skrbno vzgojo....”

Došlo je še več drugih protestnih pisem, katere obširno podaja dnevnik *Momento* 4 avg.

Kraljica Margareta sama, ko je zvedela o groznem preganjanju redovnikov in redovnic, se je čutila globoko užaljeno, zlasti vsed gonje proti salezijancem, katerih delo je vedno občudovala in si štela v čast, da more delovati kot goreča sotrudnica.

— Laž se je odkrila. Obrekovavci bodo kaznovani, nedolžni bodo pa pevali zmago in pokazali celemu svetu, kako daleč sega zlobnost nasprotnikov.

Še več drugih koristi je prinesla ta gonja, koristi, katerih niso pričakovali nasprotniki. Poslušajte!

V Rimu se je zbralo več katoliških društev in sklenilo:

1. Gospod Macera, iz društva sv. Joahima, je predlagal, naj vsi udje duhovnike in redovnice kadar jih srečajo na cesti, spoštljivo pozdravijo, da tako pokažejo javno spoštovanje osebam, katere te dni tako grdo preganjajo in grdo obrekujejo.

2. Podpredsednik gospod Molino je predlagal, naj iz društva sv. Joahima tisti udje, ki so bolj blizu cekve, po trije ali štirje spremljajo duhovnika, kadar bo moral iti ponoči k bolniku s sveto popotnico (Nad 20 udov se je takoj oglasilo).

3. Slednjič povabi gospod Oliva predsednika, naj pošlje pismo č. g. don Mihela Rui, predstojniku sal. družbe, kot protest proti nesramni in krivični gonji.

VELEVAŽNA IZJAVA.

Iz srca hvaležni za izpričevala nepremenljivega spoštovanja in vedne dobrohotnosti, kakor za tolažilne besede, ki so nam prihajale dan za dnem od vseh krajev v onem času, ko se je sovražni tabor dvignil, da oblati salezijansko ime, ne prizanašajoč imenu **našega častitljivega očeta don Boska**, ne nam njegovim sinovom, s temi vrstami najprisrčnejše zahvaljujemo vse sotrudnike in sotrudnice, in vse prijatelje salezijanske ustave.

Od naše strani na čast resnici in v tolažbo vsem poštenim, zamoremo visoko vzdigniti svoj glas in zagotoviti na najslovesnejši način, da sta oba zavoda v Varazze, tako prvi, ki ga vodijo salezijanci, kakor drugi, katerega vodijo sestre Marije Pomočnice, povsem nedolžna **grdih obrekovanj glasovitega dnevnika**, ki ga je spisal hudobni deček po nasvetu neke zloglasne ženske. Ker je pa:

1° popolnoma **izmišljena** tožba, da so se tamkaj godile nedoumne nesramnosti zvane « črne maše »,

2° istotako **izmišljena** tožba, da je eden predstojnikov podučeval v nespodobni obleki,

3° in **izmišljeno**, da se je onečastila vladarjeva podoba, sta bila zavoda prisiljena, da ohranita svojo čast, **tožiti** vsled razžalenja časti in vsled obrekovanja i žensko, i dečka.

Danes, moremo tudi pridjati, da sta oba salezijanca, katera je sodnijska oblast začasno zaprla, že izpuščena, ker popolnoma nedolžna, **česar ju je hudobni deček dolžil**.

Konečno hočemo naznaniti, da čutimo dolžnost in imamo pravico, poslužiti se vseh sredstev, ki nam jih dajejo postave, da rešimo čast ustanovi, katera če je naša, ker smo ji žrtvovali življenje, je tudi ustanova naših sotrudnikov in prijateljev, ker jo vsikdar in povsod podpirajo z gmotnimi in moralnimi sredstvi.

IZ SALEZIJANSKIH MISIJONOV.

Kolumbija.

Potovanje 78ih gobavcev iz Contratacióna v Agua de Dios.

(Pismo duh. Evazija Rabagliatija).

On 23. januarja t. l. je lazaret v Contrataciónu nudil redek prizor. Že ob 5. zjutraj je bilo vseh 500 gobavcev na nogah. Vsi skupaj so hoteli prisotstvovati sv. maši ter nato vzeti slovo od 78 sirot, istotako gobavih, ki so tega dne imeli odpotovati v Agua de Dios. Prizor slovesa je bil ganljiv in ne brez vzroka.

Morali so odpotovati 72 milj daleč, ne v udobnih železniških vozovih, ampak na mulah, po strmim pogorju, ki straši tudi najpogumnejše potovavce, — vrhu tega vsi bolni, gobavi, mnogi celo v zadnji dobi bolezni.

Tega so se dobro zavedali vodniki, ki so imeli spremiti karavano, kakor tudi drugi, ki so ostali v Contrataciónu. Strah se je bral na obrazu vsem, tudi sicer brezskrbnim otrokom, ki si gotovo niso mogli domišljati, da se ono potovanje lahko spremeni za mnoge izmed njih v daljše... v potovanje v večnost.

Šele ob enajstih smo bili v stanu odpotovati, dočim smo mislili odriniti že ob 7ih. Uvidel sem takoj, da ni najlažja stvar potovati s toliko dečki, povrhu bolnimi. Spredaj je bilo 40 deklic, katere sta vodili dve sestri Marije Pomočnice; sledilo jih je 38 dečkov, katere sem spremljal jaz in še neki drug salezijanski duhovnik.

Varnostne naredbe za potovanje — Kako smo skrbeli za počitek — Red karavane.

Opomniti moram, da smo preskrbeli vse, da bi se potovanje vršilo povsem dobro. Spremljali so nas štirje orožniki, katere nam je dala na razpolago okrajna vlada. Deset zdravih mož — ponajveč sorodnikov — je korakalo peš ob strani najmanjših, kateri so jezdili mule, da jih varujejo na najnevarnejših mestih in v slučaju padca raz mul. Drugi trije, ki so se šteli za najmočnejše, so nosili vsak po eno *quando* (naslanjač s povprečno palico za noge), ki preskrbljene z belim platnom vsled solnca, so bile rešilno sredstvo za dečke, katere bi ježa preveč zmučila. Za temi

so stopali trije kuharji in šest drugih oseb, ki so imele v oskrbi vse otovorjene živali. Te je sledil poveljnik karavane, ki je skrbel za živež med potjo ter poravnaval zvite roke temu ali onemu, kar se je često pripetilo. Tudi na zdravila smo mislili: te je hranila dobro izurjena služkinja iz lazareta. Vsa naša vojska je štela: 40 deklic in 38 dečkov gobavih, 2 salezijanca, 4 orožnike, 2 sestri Marije Pomočnice, 22 zdravih oseb; vrhu tega 80 mul, petnajst otovorjenih, drugo so bile osedlane.

Čeprav smo pred odhodom storili, da bi vzdržali red, kakor smo ga omenili, vendar prvi dan o redu ni bilo govoriti. Prebivavci iz Contratacióna so spremili našo karavano, dokler jih utrujenost ni prisilila, da so se vrnil... vseeno jih je nekaj šlo z nami cel dan in tudi prenočili so pri nas.

Bil je torej prvi dan dokaj nesrečen. Marsikak je padel raz mulo, kričal na vse grlo vsled hudih bolečin — pot je namreč vodila mimo strašnih brezden. Pravi čudež je bil, da smo se na večer sešli vsi in nepoškodovani.

« Kako smo skrbeli, da smo utešili glad onim sto ustom, ki od enajstih niso zaužila ničesar? Kje se je utaborila ta vojska bolečin? »

Podati Vam hočem, prečastiti oče, program, ki smo ga držali skozi 21 dni, ker toliko časa je trajalo naše potovanje. Vstali smo ob petih, za pol ure je bila sv. maša za vse bolne in zdrave.

Ob 6. je bila druga sv. maša, pa le za bolnike, ker zdravi so imeli opravljati vsak svoje delo... Kje smo maševali? Cerkev je bila vedno pripravljena — v prosti naravi: sredi travnika, na bregu reke, sredi ceste, kjer nam je nadkriljeval nebeški oblok, še često posut z zvezdami, večkrat pa že razsvetljen od solčnih žarkov.

Po drugi sv. maši smo takoj zajtrkovali; bolniki posebej, zdravi posebej, porazdeljeni v male oddelke, da ni bilo nereda. Vsak je dobil čašo gorkega kakao, potem kruha in sira. Medtem smo se pripravljali na odhod, čuvaji so prigajali z bližnjih in daljnih travnikov mule in to je bil pričetek velikega premikanja. Ta je zbiral plahte od šotorov, oni osedlaval mule, drugi zopet nalagal tovore na prejšnje mesto: deklice, ki so manj trpele, so pomivale skledice, žlice in drugo posodo: strežnice so pregledale bolnike, jih prevezavale kadar je bilo treba in delile zdravila. Za to delo smo vsak dan porabili nad

dve uri tako, da smo šele okolu 9. bili zopet pripravljeni na odhod. Tedaj je vsak dobil svoje kosilo: juho z rižem, prikuho krompirja, kos mesa, kakao in kruha : za pijačo smo jim dajali *guarapo* ali *chicho*, nikdar same vode.

Takoj po kosilu smo se podali v sedlo... toda čujte prizor. Spočetka je bila stvar dokaj smešna. Kdor se je čutil dovolj močnega, da sam zleze v sedlo, je peljal svojo žival v kak jarek ali pa h kaki skali, da je mogel priti živali na hrbet. Predno je pa mogel sedeti mirno liki pravi jezdec, je preteklo še nekoliko časa, med katerim se je pre-

ono potavanje, da so držali vsi isti korak. Zadaj so se pomikali dečki v istem redu, dva salezijanca in druga dva orožnika. Tega reda smo se skoraj vedno vestno držali; sempatja je nastala kaka zmešnjava, pa kmalu nam jo je bilo moč poravnati.

Ob. 1. popoldne je bil prvi odmor sredi ceste in je trajal do dveh. V tem času smo razdelili v tretje kakao, kruh in dober kos sira. Tu v Kolumbiji je sir najboljši prigrizek s kakao... Ob dveh smo odrinili dalje ter potovali do petih. Ob tej uri smo se ustavili, utaborili v najbolj za nas ugodnem kraju. Bil je ta čas pač najlepši za ubo-

Salezijanski zavod v Mosambiku (Vzhodna Afrika).

metaval na vse strani. Zopet drugi je nestrpno čakal, da ga je močna roka vzdignila ter posadila na mulo. Ko je bilo vse v redu smo odrinili. Žalibog, ni bilo za vseh 78 bolnikov dosti živali. Nekateri so zato morali iti peš: ko jih je pešhoja zmučila, so drugi stopili na tla in ti so veselo nadaljevali na mulah. Pripetilo se pa je, da so bili večkrat vsi hkrati zmučeni; tedaj smo posadili kar po dva skupaj na mulo, da smo mogli hitreje nadaljevati svojo pot.

Karavana se je pomikala v tem le redu. Najprvo so se vzdignili pešci, nato en orožnik, katerega je sledil ženski oddelek, za tem drugi orožnik, ki je priganjal bolj lene, medtem ko je prvi zadrževal tiste, ki so hoteli v teku napraviti

ge sirote, ki so zmučeni po dolgi ježi polegali v travo, dokler niso bili pripravljene šotori in večerja. Za zdrave pa je bil ta, kakor drugi odmori, čas najhujšega dela. Brez vsakih sredstev postavljati šotore ni najlažja stvar na svetu! Kadar je kazalo grdo vreme, so pristopili pomagat tudi gobavci, katerim je bolezen dopuščala. Obenem so kuharji pripravljali kosilo, hlapci pokladali mulam, ki so bile tudi že potrebne počitka; ta je raznašal plahte, na katerih smo imeli prenočiti, oni je pazil, da je bil vsak šotor z vsem preskrbljen, strežnice so pa prevezavala bolnike, jih tolažile, jim dajale novih zdravil.

Večerja je trajala od 8. do 9. Da jim pa čakanje ni bilo predolgo, so molili rožni venec.

Pri večerji so dobili isto hrano kot ob 9. zjutraj. Pridjali smo le dobro čašo vode iz *panela*, zelo gorke, da je ohranila želodcu toploto in jih varovala prehlajenja v mrzlih nočeh.

Ob 10 uri je zvonec naznanjal toli zaželjeni počitek. Mir je zavladal kot v lazaretih.

Ganljivi prizori — Tekmovanje v krščanski ljubezni.

Na ta način je preteklo 21 dni izvzemši dva: enega smo odločili radovoljno, da si je mogel vsak osnažiti obleko, oprati perilo, in je služil tudi za počitek mulam; drugi dan je bil namenjen za pogreb dečka Barona, katerega je noč dohitela, kakor deset drugih, na gori in ki vsled teme in dežja ni mogel isti dan priti do nas k šotorom. Ubogi deček je prebil s spremljevalcem, ki ga je nosil v *guandi*, celo noč pod nekim drevesom. Ko nas je v jutro došel, je bil že zelo bolan, ker je bila noč mrzla in vlažna. Storili smo vse, da bi ga ogreli in deloma se nam je posrečilo. Položili smo ga v naslanjač, da bi mogli nadaljevati pot, pa ni bilo mogoče, ker je vseeno še preveč trpel. Čez nekaj ur se je njegova čista duša med molitvami duhovnika salezijanca in drugih bolnikov preselila v nebesa. Njegovo telo smo pokopali tik pokopališča bližnje vasi.

Koliko drugih ganljivih prizorov bi Vam lahko naštel ! Omenil bom samo nekatere, ker mi ni mogoče spomniti se vseh.

Sedmega dne našega potovanja smo se ustavili nasproti mali vasi *Saboya*. Kmalu nam je nekaj dobrosrčnih oseb, ki jih je ganilo ono število malih gobavcev, prineslo polne košare kruha, sladčic, sira in sadja, a še dragocenejši so bili njihovi darovi, ker so jih spremljale tolažilne besede. To še ni bilo dovolj. Ko se je storila noč in so že vsi sladko spali razun dveh salezijancev, čujemo nežne muzikalne zvoke od ene strani. Najprvo čujemo glasove harmonija, potem gosli, flavte in drugih glasbil, katerih skupni glasovi so tvorili nežno melodijo. Pomislite, da je bil zraven tudi boben ! Hoteli smo zvedeti odkod ta godba. Šli smo iskat godcev in glej ! — sto korakov od naših šotorov smo dobili 15 dečkov, ki so nas hoteli s svojo godbo razveseljevati celo uro.

Slično skrazovanje simpatije je ganilo do solz naše sirote, ki so s trdega ležišča poslušali godbo in zahvaljevali kakor so pač mogli : s ploskanjem tisti, katerim so se služile roke, drugi z vzkliki. Tudi zjutraj med sveto mašo se je ponavljal ta prizor v veliko veselje in radost naših dečkov-gobavcev.

V mestu *Ubaté*, v pokrajini Kundinamarca, nas je pa čakalo novo iznenadjenje ; pripravili so nam okusen obed, pri katerem so imele glavni

del dame iz najvišjih krogov, in tudi one so služile našim bolnikom, medtem ko je general Anton Herrera hodil od hiše do hiše in nabiral milodare za našo karavano ; nabral je 250 frankov.

Še radodarnейše so se skazali prebivavci malega mesta *Cajica*, blizu Bogotà, ki so nam pripravili ne navaden obed, pač pa slavnostno pojedino. Ostalo nam je toliko kruha, *panele*, krompirja in drugih jestvin, da smo ž njimi natovorili dve muli. Poslali so nam tudi cel voz obleke: srajc, hlač, jopičev, klobukov, črevljev in ženskih oblek še popolnoma v dobrem stanju. Tudi tukaj so bile pred vsem gospe in gospice pospešiteljice tolike radodarnosti, vendar tudi moški niso zaostali. Župan sam mi je pri odhodu stisnil 400 frankov z besedami: „Sprejmite, prečastiti, to malenkost v imenu tega mesta za vaše sirote,“

Istega dne smo prišli proti večeru v mesto *Chià*. Gotovo so tukaj čuli o sprejemu, ki so nam ga napravili v *Cajicà*, zato niso hoteli zaostati. Čeravno niso prekosili prvih, vendar smo bili presenečeni tolike radodarnosti. Drugo jutro pri odhodu smo morali najeti poseben voz, kamor smo naložili jedi, katerim naši bolniki niso bili kos.

Pasti pa je morala tudi senca na krasno sliko, ki nam jo je risala krščanska ljubezen. V neki vasi smo morali čakati več ur sredi ceste, da se nam odpro vrata travnika, kjer nam je bilo prenočiti, a zastonj. Ko smo izgubili potrpljenje, zagrozili so orožniki vratarju, da poderejo vrata, ako se nam ne odpre. V odgovor so pač odprli vrata, toda vstop je bil dovoljen samo mulam, ker gobavih posestnik na nobem način ni pustil notri, boječ se, da postane gobava najprvo trava, potem krave, ki jo bodo jedle, potem mleko in končno ljudje, ki bodo to mleko pili. Če je bil mož o tem uverjen, bilo je pač opravičeno njegovo postopanje... Ubogi gobavci so morali ostati tistega dne skoraj brez večerje in spati sredi ceste !

Če so nas prezirali ljudje, nas ni zapustila božja previdnost. Ustavili smo se na mostu malega potoka. Štirje stebri, koje so krasili 4 veliki kamni, so služili v olepšavo mostu. Začelo je deževati, imeli pa nismo nobene strehe. Kaj smo storili ? Zvezali smo v naglici med sabo omenjene stebre ter položili čeznje nekaj plaht. Medtem ko so bili bolj trdni na delu, so se bolniki zbrali pod plahtami. Toda prostor je bil premajhen, zato so dečki drug drugega suvali. Nakrat smo čuli krik, ki nas je prestrašil : „Proč, kamen pada ! “ in že se je en kamen zvalil med kopico dečkov, ne da bi koga kaj poškodoval. Le za las bolj na levo ali na desno, bi bil gotovo smrtno ranil v onem prerivanju marsikakega dečka. Pozabivši neprijazni sprejem gospodarjev, smo zahvalili Boga, da nas je tako čudovito varoval.

Prenočili smo tedaj z dežjem nad glavo in s šumenjem potoka pod nogami.

Le to je malenkostna senca na sliki krščanske ljubezni. Ko se je drugega jutra zvedelo o tem, so nam trije mladeniči prinesli 112 frankov, katere so prebivavci onega kraja skupaj spravili, da bi nam izbrisali slabi utis. Mimo tega slučaja, je bilo potovanje povsem srečno.

Koliko milodarov smo sprejeli tudi od oseb, ki same potrebujejo podpore. Kolikrat smo čuli vzklkniti: „Revčki! kako morajo trpeti !... Kaka bolezen so gobe!... Bog nam je ne pošlji!... Bog Vas poplačaj z nebesi, uboge sirote, ker toli trpite tu na zemlji !...”

O prihodu v Agua de Dios sem seštel denar, katerega smo dobili med potjo. Svota je znašala skoraj dva tisoč frankov, ki porazdeljena med 77 bolnike znaša na vsakega 26,50 frankov. Za mnoge je bila ta svota pravi pravcati zaklad, ker doslej niso še imeli v žepu niti vinarja. V trenutku so postali bogati !...

Uboge sirote !...

Prihod v Agua de Dios — Namen potovanja.

Prihod v lazaret v Agua de Dios je bil pač nekaj izvanrednega; pa popisavati ga ni ravno moj namen. Pripomnim samo, da so nam prišli naproti vsi tukajšnji prebivavci, okrog 4000 oseb. Stopili smo na trg pred kip Marije Pomočnice, okolu štirih zvečer in se nam je zdelo, da nas Marija pozdravlja.

Sirote smo spravili v dva lazareta, nalašč zanje pripravljena. Duhovnik Variara si je stisnil na prsi 37 dečkov v imenu Michaela Unie, ki se je brez dvojbe iz nebes nasmehnil, ko je videl, da njegovo delo lepo napreduje. Sestre usmiljenke so pa sprejele z največjim veseljem vseh 40 deklic.

Po štiriindvajsetih urah počitka, katerega so res zaslužili, so se vodniki in drugi iz karavane vrnili domu; le jaz sem ostal nekoliko dlje časa v Agua de Dios, da bi se malim bolnikom ne tožilo preveč po domu. Vsak dan sem jih obiskal ter jih vedno našel zadovoljne z nasmehom na ustnah in skoraj srečne.

— Kaka prememba ! so ponavljali; kaka prememba ! Iz pekla smo prišli v nebesa !

— Koliko lepši je *Agua de Dios* mimo *Contratacióna* !

Primera je bila malo pretirana, vendar je resnično, da če je *Contratación* peklo, so *Agua de Dios* vice; če so pa *Contratación* vice, so *Agua de Dios* nebesa tu na zemlji.

Še dve besedi o namenu našega potovanja in potem končam.

Ko sem meseca oktobra 1. 1. videl, da je pro-

pal načrt za *Copitá*, sem rekel predsedniku republike napol v šali;

— Ekselenca, sedaj nam preostaja le eno sredstvo.

— Kakšno ?...

— Da se vrnemu k staremu. Pred leti sem mislil mogoč en sam lazaret v Kolumbiji; ta načrt ni brez težav in težav resnih, ampak moramo jih premagati, ker en sam lazaret stane mnogo manj kakor porazdeljeni lazareti po raznih pokrajinah.

— Da, prav imate, odgovori predsednik, sčasoma bomo storili tudi to, ko bomo zidali nova poslopja v *Agua de Dios*.

— Dobro, sem končal. Ekselenca, prosil bi vas le še za eno uslugo.

— Le govorite !...

— Dovolite mi takoj, da pripeljem vse sirote iz *Contratacióna* v *Agua de Dios*. Naj jih je tudi sto, lahko jih sprejmemo vse v novi poslopji... V Santanderu oni revčki trpijo, ne toliko radi zraka, kakor vsled tega, ker so zapuščeni, sirote brez skrbnih roditeljev. Verjemite, da poznam mnogo žalostnih dogodkov...

— To vam dovolim, le pripeljite jih, je rekel predsednik. Potovanje bo stalo veliko, pa vlada vam bo rada ustregla v vsem, kar boste potrebovali.

Za nekaj dni je izšel dekret, ki je določal za ta namen 12.000 frankov, s katerimi smo si izposodili 66 mul (druge smo dobili zastonj), kupili sedla, preskrbeli osebje in nakupili živeža za 21 dni. Vse je najbolje izpadlo, tako da sem še lahko porazdelil med gobave denar, ki smo ga dobili med potovanjem.

Danes zopet dobim od vlade 30.000 frankov, da dostojno oblečemo vseh 1500 gobavcev v *Agua de Dios*. Kakor druga leta, ostanem tudi letos tukaj Veliki teden in nato bom imel misijon, takoj po Veliki noči.

Je pač tolažilno za nas, da se gospod predsednik in njegova vlada med tolikimi opravili in državnimi skrbmi spominja nesrečnih sobratov-gobavcev, in jim skuša zboljšati njih nesrečno stanje.

„Raje bi pustil”, je rekel meni o neki priliki, „da stradajo moji vojaki, kakor pa vaši gobavci”

— To obljubo izpolnjuje že dve leti. Meja strašnemu zlu je dokaj omejena.

Končam, ljubljeni oče; blagoslovite mene in spominjajte se vseh nesrečnih kolumbijanskih gobavcev v svojih molitvah.

Vaš

udani v S. J.

Duh. EVAZIJ RABAGLIATI,
kaplan gobavcev v Kolumbiji.

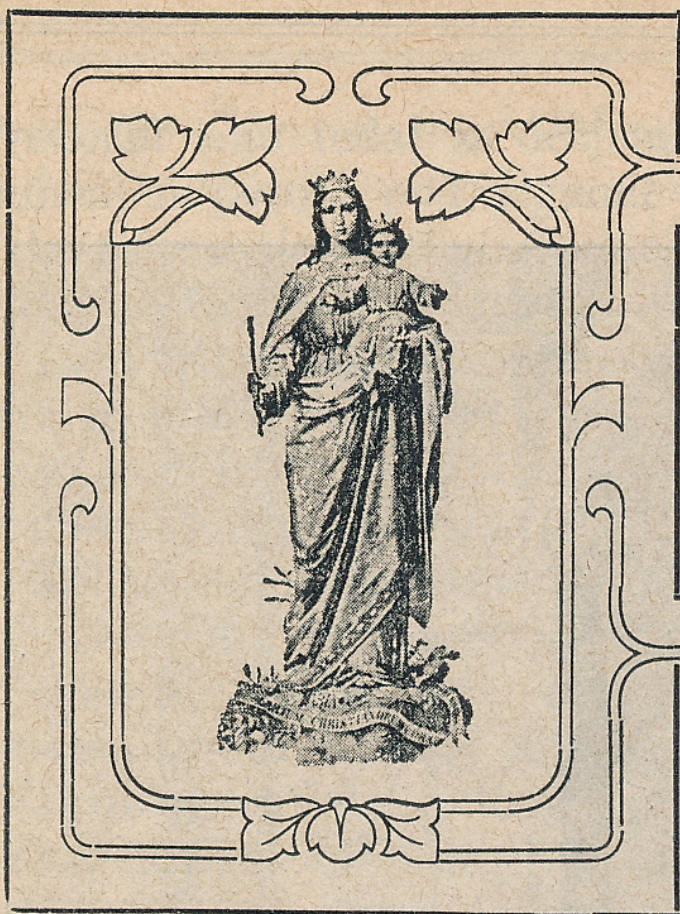

Sestre Marije Pomočnice pri deklicah in dečkih v otroškem vrtcu.

POBOŽNOST DO MARIJE, pomočnice kristjanov.

Prepričani smo, da nam v žalostnih položajih sedanjih časov ne preostajajo drugi pripomočki, kakor nebeški, in med temi mogočna priprošnja preblažene Device, ki je bila vsak čas Pomočnica kristjanov.

PIJ X.

Preblažena Devica razlaga sv. Gregoriju verske resnice. — Kazen Nestorijeva.

Dasi se je blažena Devica vedno in povsod kazala pomočnico kristjanov, vendar je najbolj pokazala svojo moč takrat, ko so jo zalezovali ošabni krivoverci in pobijali verske resnice. Mi bomo zbrali nekaj najbolj slavnih dogodkov, ki nam potrjujejo, kar piše sv. pismo : *Ti si kakor Davidov stolp, ki je zidan z branili; na njem visi tisoč škitov, vse orožje močnih.* (1). Poglejmo v zgodovino in videli bomo, kako so se te besede uresničile.

Sredi tretjega stoletja je živel sv. Gregorij, velik čudedelnik. Ko je umrl škof iz Neocezarije, je sv. Fedim, nadškof v Amaseji, hotel povzdigniti na škofijski sedež sv. Gregorija. Ta se ni pripoznal vrednega in se je skrila v puščavo, in da bi ga ne našli, je hodil iz puščave v puščave. Toda sv. Fedim, razsvetljen od Boga, ga je kljub temu izbral za škofa.

Po tej škofiji je bilo razširjeno malikovanje. Le 17 kristjanov je štela škofija. Ko je Gregor uvidel, da mora sprejeti visoko in nevarno službo je občutil strah, in to tembolj, ker je bilo v škofiji mnogo takih, ki so mešali verske skrivnosti s smešnimi poganskimi pravljicami. Gregor je prosil Fedima, naj mu dovoli kratek čas, da se bolje izobrazí v verskih skrivnostih. Cele noči je prebil v molitvi in premišljevanju svetih skrivnosti. Nekega večera, potem ko se je priporočal Mariji Devici in že dolgo premišljal, se mu prikaže častitljiv starček v nebeški krasoti. Gregor čudeč se, je vprašal, odkod pride in kaj hoče. Starček mu odgovori, da ga je poslal Bog, da mu razloži skrivnosti, katere premišljuje. Po teh besedah ga ljubeznivo gleda, z roko pa pokaže

drugo prikazen, ženo v polni svetlobi in nadnaravni lepoti. Gregor se vrže na zemljo, prestrašen in poln spoštovanja ; prelepa žena pa, ki je bila Marija Devica, pokliče starčka z imenom Janez in ga povabi, naj razloži verske skrivnosti. In res mu je razložil več točk, dotlej še temnih.

Razlagal je, da je le en Bog v treh osebah, Oče, Sin in sv. Duh; da so vse tri osebe popolne, nevidne, neumrjoče, večne ; da se Očetu pripisuje zlasti mogočnost in stvarjenje, Sinu modrost, in da je res postal človek in je jednak Očetu, dasi rojen iz njega ; da sv. Duh izhaja iz Očeta in Sina in je začetnik vse svetosti.

Ko je razložil te in druge visoke skrivnosti, prikazen izgine. Gregor je pisal, kar se je naučil in je razlagal v svoji cerkvi. Nikdar ni nehal hvaliti preblažene Device, ki ga je naučila na tako čudovit način.

Kakor se Marija pokaže pomočnico kristjanov v korist sv. vere na čudežen način, tako Bog pokaže, kako strašno kaznuje tiste, ki nasprotujejo sv. veri. To vidimo iz žalostnega konca carigraškega škofa, krivoverca Nestorija, ki je trdil, da Marija ni nikakor božja mati.

Velika pohujšanja, ki so izhajala iz njevovih pridig, so prisilile papeža Celestina I., da je preiškal krivoverčevo vero. Našel je v njej polno zmot. Potrpežljivi papež ga je najprej opomnil, potem mu je žugal z izobčenjem iz cerkve, ako se ne odpove svojim zmotam.

Trdovratnost Nestorijeva je prisilila papeža, da je l. 431. sklical v Efezu shod, katerega se je udeležilo nad 200 škofov.

Nauk Nestorijev je zbor zavrgel, a krivoverec se ni maral spreobrniti — postal je še bolj ošaben. Vsled tega je zgubil škofijski sedež in je bil poslan v prognanstvo v Egipt, kjer je po mnogih težavah padel v roke roparjev. Trpel je grozovite

(1) Visoka pesem, 4. 4.

muke. Slednjič mu je začelo gniti telo, njegov jezik pa, ki je izrekel toliko kletev, so grizli črvi.

Tako je umrl tisti, ki si je drznil zanikati, da je Marija božja mati.

D. B.

Maj in oktober! Dva meseca, draga častivcem Pomočnice kristjanov. Oba sta polna Marijine slave, kajti če so se v mesecu cvetk zgodila največja čuda, se je v mesecu oktobru začela vrsta slavnih zmag. Mesec oktober je tukaj! Kvišku tedaj, v roke molek in molimo! Sv. rožni venec je vsak čas pokazal čudovite zmage... zato ga molimo s polnim zaupanjem in se obračajmo ž njim k Pomočnici kristjanov!

Da, o dobra Pomočnica: to je dar, ki Ti ga bodo poklonila srca milijonov kristjanov v tem rožnem mesecu Tvoje slave; in Ti, o blažena, izprosi od svojega Sina, česar Te prosimo!... Pokaži vsem, ki kličejo k Tebi, neskončno usmiljenje!

Slep izpregleda.

V Huete na Španskem je sedemleten sin uboge matere izgubil vid. Že tri mesece ni videl ničesar. Vse je poskušala uboga mati, a nikjer ni mogla najti pomoči. V veliki stiski se obrne do Marije, pomočnice kristjanov. Dne 29. maja vzame sina in ga pelje za roko v cerkev. Tu se vrže na kolena pred podobo Pomočnice kristjanov in reče sinu: « Sin, priporoči se Mariji in prosí, da te ozdravi! »

Sin uboga in poln zaupanja moli: « Pomočnica kristjanov, ozdravi moje oči ! » Komaj je izustil te besede, ves vesel zavpije: « Mama, mama, jaz vidim podobo presv. Device. Mati ne more zadržati solz, jokala je veselja in ž njo več drugih navzočih oseb. Glasno zahvaljuje Marijo in oznanja njeno moč in dobroto.

*
* *

Hvala Mariji !

Ko sem bila dne 24. maja na Rakovniku, polastila se me je nenadoma stara želodčna bolezen. Mislila sem, da se ne bom mogla več vrniti

domov. Prosila sem s svojimi tovarišicami Marijo Pomočnico, naj mi pomaga vsaj toliko, da se vrnem domov. Prošnja je bila uslišana: kmalu se je zloljšabo tako, da sem mogla ostati pri dveh sv. mašah in se potem srčno vrniti na dom. Tisočkrat bodi zahvaljena Pomočnica kristjanov! V zahvalo želim, da me vpišete med salezijanske sotrudnice in častivce presv. Jezusovega Srca.

Jesenice, 20. septembra 1907.

Neža Markizeti.

* * *

A. T. iz So... a — se zahvaljuje Mariji Pom. in sv. Antonu Padv. za pomoč v veliki stiski in vsled mnogo drugih uslišanih prošenj.

Frančiška Dermota iz Železnikov — se zahvaljuje Mariji Pomočnici za ozdravljenje pridnega mladeniča v hudi bolezni. Zdravniki so popolnoma obupali, da bi še kdaj okreval. Zastrupil si je kri in vsak čas je bilo pričakovati smrti. Nič več ni govoril, ničesar več razumel. Marija pa je slušala ponižne prošnje ljubeče matere, ki se je zaupljivo obračala k njej, Pomočnici in Tolažnici vseh, ki je z zaupanjem prosijo pomoči!

Mati — Marija.

Ro prebiraš raznovrstne knjige, najdeš mnogo imen tebi znanih in neznanih, imena slavnih učenjakov, pisateljev, pesnikov in zgodovinopiscev, ki povzdigujejo narod in jih narod visoko čisla. Toda tvoje srce se ne zadovolji ž njimi, tvoje oči zro in iščejo le eno, eno prelepo, sladko, tolažilno ime — ime „mati“.

Kakor je Večni dodelil vsaki stvari čut in ljubezen do onega bitja, ki mu je dalo življenje — jednako in še večjo ljubezen je dal človeku do ljube matere. O sladka, mila beseda-mati !

Poglejmo malo dete ! Ko ga zreš v zibelki, takoj opaziš da svoj prvi pogled, ko se prebudi, upre v mater. Že nežno dete tedaj čuti v sebi ljubezen do mamice. Dasi ne zna razločevati stvari, vendar kaže, da razločuje mater od drugih bitij. Drago, milo je tvoje ime, o ljuba mati.

Spremljajmo nežno dete v življenju ! Komaj je začelo izgovarjati besede, bila mu je prva beseda in prvi klic mati. Ni je še umelo, a že mu je bila najslajša v ustih.

Tudi prvi korak je storilo s pomočjo materino.

... Mati! Kdo naj opiše pomen te besede?

Bolezen je položila ljubko nete na bolniško postelj. Vedno hujše in hujše je bilo... kruta bolezen ni hotela pustiti hiše brez žrtve. Prišel je angel in na krilatih perutih prenesel dušo nedolžnega otroka v božje naročje.

Koga je klicalo dete v bolezni? Koga? Preljubo in sladko ime drage matere. Mati, ta beseda je bila bolnemu otroku lek v bolesi, ta beseda mu je hladila pekoče boli.

O ti sladko predrago ime !...

In jaz? Nisem zrla milega obličja, nisem čutila milobe tvojih besed, še manj pa okusila tvoje materinske ljubezni... prezgodaj si umrla. Večni te je presadil v lepši vrt, kot dično cvetko, predno sem te mogla poznati. In tam uživaš veselje, medtem ko tvoj otrok povzdiga k tebi svojega duha, sam, brez tvoje nežne ljubezni... Uboga sirota !...

A čemu zdihujem ?

„ Ne obupaj ! ” mi milo šepeče tajnosten glas. „ Imaš mater, sladko, ljubeznivo, ... ljubezen njena presega ljubezen zemeljskih mater — imaš Marijo.

Marijo?!...

O mati moja, hvala ti, hvala ! Ostani vedno pri meni ! Tebi se izročim popolnoma. Ti me varuj, ti čuj nad menoj, kot skrbna mati čuje otroka. Pod tvoj plašč se hočem skriti... v mirno zavetje...

Da, pri Tebi, o Mati, vedno pri Tebi... O sladka mati, jaz tvoj otrok...

Otožna misel zgine in le veselje in tolažba mi polni srce.

Si tudi ti zgubil mater ? Ozri se k nebu ; tam gori boš našel boljšo mater — Marijo ; in to materinsko ime ti bo slajše, kot ime tvoje zemeljske matere !...

PAVLINA.

Češčenje presv. Jezusovega Srca.

2006 častivcev in častivk je že vpisanih v zapisniku presv. Srca. Lepo število! 2006 častivcev in častivk povzdiga vsak dan ljubeča srca k najbolj ljubečemu Srcu in njemu na čast opravlja službo..... 2006 obhajil se daruje vsak mesec v zadoščenje za razžalitev, katero prejema presladko Srce od nehvaležnih sinov. Presrečne

duše, učenke presv. Srca! Jezus se raduje nad vami in vam bo vedno zavetnik. Vaša imena so zapisana v presladkem Srcu, plamtečem v sveti ljubezni, in ne bo jih nikdar izbrisal. Presladko Srce vam bo pribežališče in bramba v življenju, po smrti pa potok neskončne sreče. Blagor vam, tisočkrat blagor!

Češčenje presv. Jezusovega Srca med salezijanskimi sotrudniki in sotrudnicami v mesecu novembru.

(Prva številka pomeni skupino, — druga opravilo, — tretja dan, kdaj naj opravijo zadostilno sv. obhajilo. — Vsakdo naj si zapomni, pod katero skupino spada !)

1. 5,29 — 2. 6,6 — 3. 3,26 — 4. 7,3 — 5 n. 9,10 — 6. 4,18 — 7 n. 1,17 — 8. 6,29 — 9. 9,1 — 10 n. 3,24 — 11. 2,12 — 12. 5,7 — 13. 8,13 — 14. 6,15 — 15. 3,29 — 16 n. 2,17 — 17 n. 9,3 — 18 n. 6,10 — 19. 4,4 — 20. 5,5 — 21. 7,8 — 22. 8,19 — 23. 1,28 — 24 n. 6,27 — 25. 3,15 — 26. 2,27 — 27. 9,1 — 28 n. 5,14 — 29. 1,17 — 30. 8,24 — 31. 6,18 — 32 n. 7,17 — 33. 2,24 — 34 n. 7,10 — 35 n. 5,3 — 36. 9,27 — 37 n. 4,24 — 38 n. 8,10 — 39 n. 6,17 — 40 n. 3,10 — 41 n. 2,1 — 42 n. 1,1 — 43 n. 5,3 — 44 n. 9,17 — 45 n. 9,24 — 46. 8,19 — 47. 3,20 — 48. 7,19 — 49. 4,10 — 50 n. 6,3 — 51. 5,15 — 52. 9,7 — 53. 2,3 — 54. 3,1 — 55. 7,8 — 56. 3,4 — 57. 1,27 — 58. 1,24 — 59. 8,7 — 60. 7,9 — 61. 3,11 — 62 n. 7,24 — 63. 9,10 — 64. 7,3 — 65. 8,19.

Novo častivke in častivci.

66 n. 3, 1. — Ignoti Marija, Simončič Franica, Unetič Ana, Gerlovič Ana, Poldan Rozalija, Videnič Franica, Rudman Marija, Žibert Terezija, Rozman Marija, Lomšek Katarina, Mladkovič Marija, Škofljanec Marija, Rudman Neža, Savrik Marija, Mladkovič Ana, Andrejaš Marija, Garbič Marija, Pacek Ana, Panšer Antonija, Škoflek Antonija, Škoflek Terezija, Matiječ Marija, Javornik Marija, Potovšek Marija, Založnik Jera; Markizetti Neža, Robič Marija, Tavčar Marija, Milič Jera, Čurk Hema, Tomažič Marija.

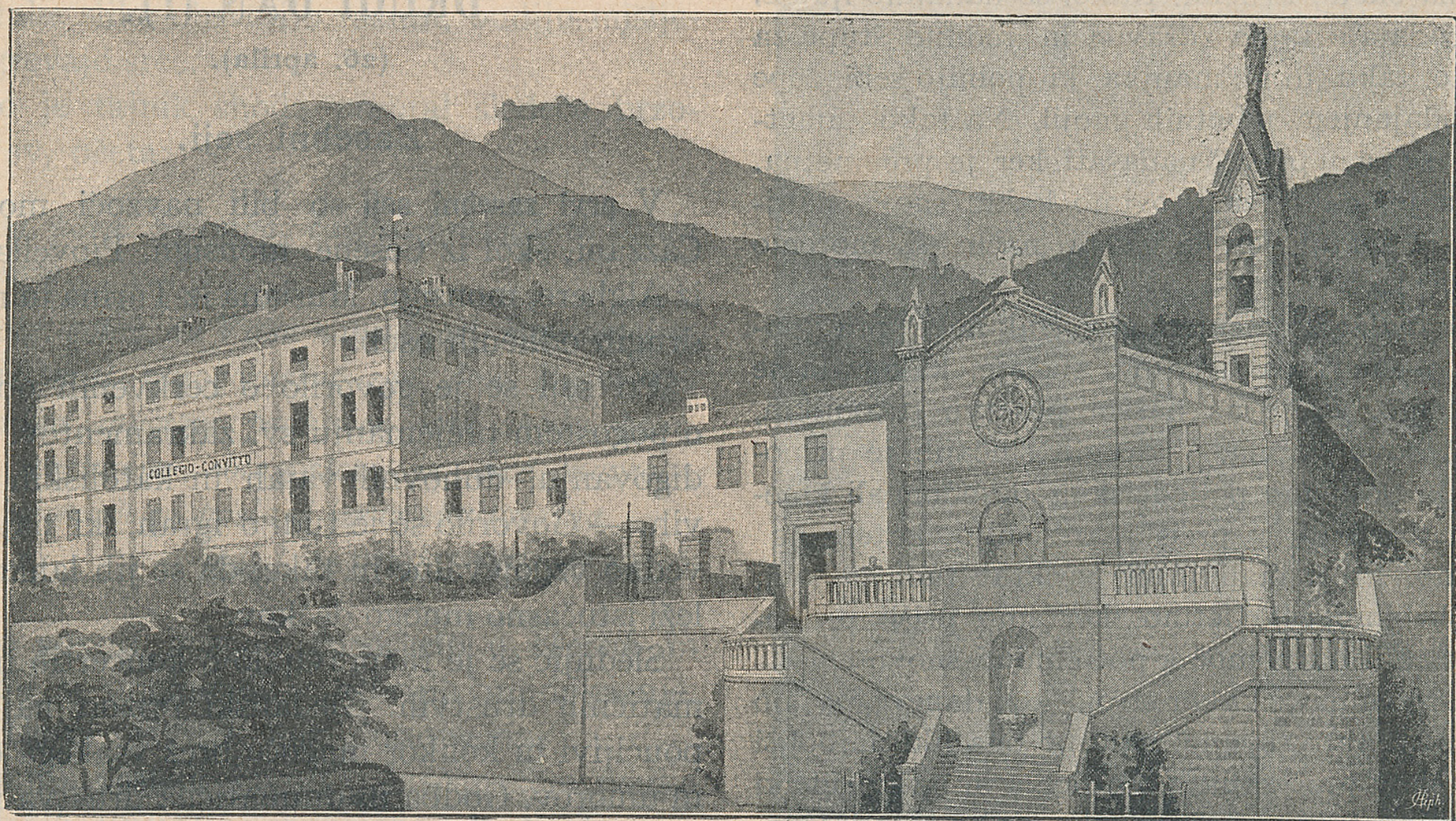
67. 2. 4. — Seršen Katarina, Seršen Jedert, Zupan Marjeta.

N.B. Za častivce in častivke presv. Srca, ki so vpisani v salez. zavodu na Rakovniku, se bere prvi petek v mesecu sv. maša pred izpostavljenim sv. R. T.

Pogled po svetu

CUORGNÉ (Turin) — Cuornè, prijazno mestece blizu Turina, je gotovo že znano slovenskim sotrudnikom, ker smo večkrat poročali o njem v listu « Don Bosko ». Vredno je pa, da se ga spominjamo, ker je bil v tem mestu prvi zavod za slovenske di-

Salezijanski zavod v Cuornè (Turin).

jake, ki so od leta 1894 mnogobrojni prihajali v Italijo k salezijancem. Mnogo se jih je izšolalo v tem zavodu: danes, ko se je salezijanska družba tudi na Slovenskem razširila in vsled tega se ni treba več podajati v tujino, služi zavod za druge namene, a o Slovencih, katere smemo imenovati temelj tega zavoda, traja še vedno dober spomin. Imel sem priložnost govoriti z mnogimi o bivših časih, ko se je na tem kraju slišala slovenska govornica in vsak mi je z navdušenjem omenjal, kako se mu je dopadalo ono življenje med slovenskimi dijaki. Malenkostni slovenski narod, katerega pri našem prihodu nihče ni upošteval, ker ga sploh poznal ni, je sedaj v tej pokrajini znan in ime Slovencev je razširjeno kakor drugih velikih narodov.

V malo letih svojega obstanka je ta zavod doživel dokaj imenitnih dogodkov, kakor razstavo poljedelskih pridelkov, katero je sledila otvoritev muzeja in meteorološkega observatorija, nato dva shoda za cerkveno gregorijansko petje. Tudi

letos je imel zavod svoje dvorane odprte za en teden. Vršil se je namreč od 26 do 31 avgusta « Gospodarski tečaj ». Govorniki so bili: teolog Caroglio za poljedelstvo, advokat Brusasca za kletarstvo, prof. Bianchi, vodja salezijanske poljedelske šole v Ivrei, za čebelarstvo in perotnino.

Časopisje je z zanimanjem prinašalo dan za dnem poglavitne točke; vodja poljedelskega časopisa « Rivista Agraria » se je radovoljno ponudil za tajnika. Mnogo odličnih gospodarjev-poljedelcev je prisotstvovalo vsak dan učenim govorom vrlih strokovnjakov in tudi nežni spol je bil zastopan. Ker je bil posebno predmet o poljedel-

stvu važnega pomena, bom podal nekaj točk, ki so vzbudile posebno pozornost.

» Kako morano ravnati z zemljo po novem načinu poljedelstva? — Doslej je večinoma poljedelcev le jemalo iz zemlje ne uvažujoč, da na tak način zemlja postane nerodovitna. Treba je, da vračamo zemlji snovi, katere ji o vsakem letnem času jemljemo, če hočemo, da nam vedno daje zaželenih pridelkov v obilni meri. Da vsaka rastlina izsrka iz zemlje nekaj njenih snovi, je jasno. Kakšne snovi pa izčrepavajo posamezne rastline ni vsem dostopno, če niso vsaj jedenkrat pogledali v knjigo. Zato je treba poduka. S samim izkustvom se lahko tudi varamo.

» Najboljše sredstvo, da zemlji vračamo, kar ji leto za letom vzamemo, je dobro gnojenje. Hlevni gnoj je najugodnejši, toda tega je malo in še s tem ne ravnamo, kakor bi morali ».

In tukaj je odlični govornik Caroglio dajal potrebne nauke za dobro uporabo hlevskega gnoja,

kačor tudi dragocene gnojnice, za katero se tako malo zmenijo nekateri gospodarji.

» Kako si pomagati, kadar manjka hlevskega gnoja in zemlja ne rodi? — Pomagajmo si z umetnimi gnojili. Bodimo prepričani, da ni nobene škode ne na travnikih, ne na polju, če jim postrežemo v pravi meri z umetnimi gnojili. Ako vseeno ni videti zaželjenih uspehov, niso temu vzrok umetna gnojila sama ob sebi, pač pa ali njih nepravilna raba, ali letni čas, ker morda ni deževalo, ali pa je suša uničila življensko moč pridelkom, ali pa — kar je važno za vsakega kmetovca — ker so si morda nabavili ona umetna gnojila pri ljudeh, katerim je prva skrb lastni žep in dobičkarija na škodo drugim. Kakor se nahajajo ljudje, ki prodajajo tajna zdravila in redilne štupe za živino, tako jih ne manjka, ki polnijo sebi žepe s prodajanjem umetnih gnojil. Na tako „umetnost“, se pa ni preveč nanašati, ker je preumetna. Treba je, da se zagotovimo kakih snovi manjka naši zemlji, ker le na ta način si moremo pomoči! »

Tu je razlagal omenjeni govornik nekaj prav uporabnih načinov za nekatere slučaje, kakor da se prepričamo, ali je na našem posetvu (travnikih, njivah) dovolj apna. V drugih slučajih je priporočal, da pošljemo poljedelskim zavodom ali kmetijskim družbam v preiskavo zemljo, katere ne poznamo. Proti mali plači, večkrat tudi zastonj, si preskrbimo celo letino, ker smo prišli pravočasno zemlji na pomoč s potrebnimi snovmi.

» Naša zemlja je kakor stroj. Če ji damo pravilno snovi ter nato sejemo, nam bo ona liki najboljši stroj snov pretvorila, porazdelila in naši pridelki bodo bogati in povrhu zemlja ne bo izkoriščena. Če hočemo pa še bolj gotovih uspehov, dajmo zemlji snovi predno nam ima ona kaj dati. V to svrhu nam služijo *stročnate* rastline, ki obogatijo zemljo najpotrebnejše snovi, namreč dušika ».

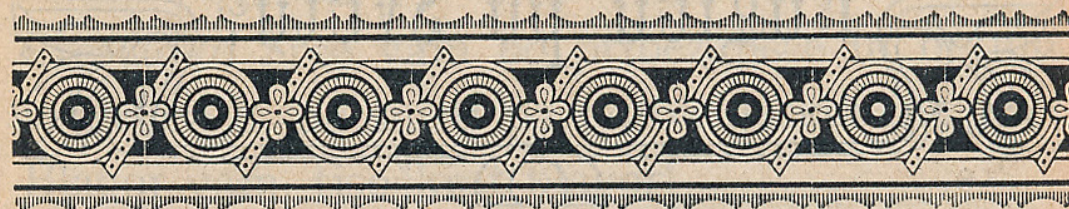
Koliko bi o tem lahko povedal, pa mi je nemogoče, ker inace bi šel predalje in morda bi ne tolmačil dovolj jasno govornikovih misli o tej točki, na kateri sloni prava umetnost kmetovalčeva in tudi njegova sreča na polju. Dobro kolobarjenje in dobra gnojitev doprinašata, kar pri drugih načinih obdelovanja jedva dosežemo z največjim trdom in največjimi stroški.

» Tudi čilski soliter spravlja v zemljo še najbolj uspešno dušik. Ne stane preveč in deluje med drugimi umetnimi gnojili najhitreje. »

Omenjal je kako rabiti Tomasovo žlindro, kostni superfosfat, kajnit, kalijevo sol itd. Ker bi se pa moje pripovedovanje na ta način spremenilo v golo razpravljanje, kateremu nisem kos, mislim, da je bolje če končam kar tukaj.

Res, prvič sem bil navzoč pri takih razpravah, pa zadostovalo je, da sem se navdušil za take

nauke, ki dobro rabljeni, doprinašajo blagostanje kmetom, na katerih je zidano tudi blagostanje države.

Tretji shod prazničnih oratorijev.

DRUGI DAN (1).

(26. aprila).

Zasebni seji.

V prvi zasebni seji so bili navzoči monsign. Cazzani, škof iz Cesene, monsign. Piovela, škof iz Alghere, monsign. Muriana iz Turina in mnogo drugih odličnih oseb.

Pri seji se je govorilo o cerkvenih obredih, o pogostem prejemanju sv. zakramentov, o pridigovanju, duhovnih vajah in katoliških društvih. — Govorilo se je tudi o igrah, ki naj bodo vedno vzgojevalne in take, da se jih lahko udeleži istočasno mnogo dečkov.

Slednjič se je razpravljalo o koncertih in dramatičnih društvih. Gledališki prizori naj bodo poučljivi in kolikor mogoče brez vsakega orožja in umorov. Godba in dramatična društva naj ne služijo samo notranjim veselicam v oratoriju, marveč naj se pokažejo tudi med svet, da bodo spodbujala ljudstvo — nikdar pa ne iz političnih namenov.

*

V drugi zasebni seji so obravnavali tri vprašanja:

1. Kjer nimajo odraščeni mladeniči svojega društva, ali naj se ustanovi društvo med dečki v oratoriju? — Monsign. Piovela pritrdi in dokaže. Nikar naj se pa dečki iz oratorija ne spuščajo v boje, marveč naj se jih uči vprašanj, ki se sučejo med svetom in naj se jih pouči, kako je mogoče taka vprašanja modro rešiti. Tako bodo dečki, kadar odrastejo, delovali med svetom kot vestni katoličani.

2. Ali naj se društva v prazničnih oratorijih vpeljejo le med bolj odrastlimi dečki? — Da, ker so bolj previdni in razviti.

(1) Glej *Sal. Poročila*, avgust.

3. Ali naj se sprejemajo v društvo tudi tisti dečki, ki niso vpisani v oratoriju? — Pritrdijo, le da morajo imeti poprej kratko poskušnjo.

Javna seja.

Predsedujejo: kardinal Svampa, don Mihael Rua, grof Zucchini in pričujoči škofje.

Najprej preberejo čestitke mnogih kardinalov, nadškofov, škofov itd.

Gospod vitez **Grossi-Gondi** je govoril o koristi *projekcijskih slik* pri zazlagi krščanskega nauka. Navedel je tudi več zanimivih zgledov in pokazal, kako take slike obsvetijo razum, budijo mišljenje, ogrevajo srce.

Nato je tajnik shoda prebral sledečo brzojavko sv. očeta:

Em. kard. Svampa, častni predsednik shoda — Faenza.

Sv. oče, gotov, da Vaša navzočnost, Eminencija, in prisotnost mnogozaslužnega don Boskovega naslednika zagotovi praktičen izid shodu prazničnih oratorijev, blagoslovi iz srca navzoče, zahvaljujoč jih za poslani izraz spoštovanja.

Kard. MERRY DEL VAL.

Nato govori gospod **Persichetti** o športih in telovadbi v prazničnih oratorijih in dokazuje, kako telesni razvitek služi duševnemu.

Kanonik **Costetti** govori o krščanskem pouku po ženskih učiliščih; monsignor **B. Nardone** pa o oratoriju in krščanskem pouku v Rimu. V tem oratoriju je poduk razdeljen v tri oddelke v: nižji, srednji in višji oddelek, po nadarjenosti in starosti mladeničev nižjih in višjih gimnazijev in vseučiliščnikov. „Kar najbolj vabi mladeniče,“ pravi on, „je pouk tujih jezikov: francoščine, nemščine, angleščine in španščine, pouk, katerega lahko vsakdo, ki je vpisan v oratorij, obiskuje brezplačno. Vabijo pa tudi knjižnice, poučljivi dnevnik, koristne knjige, bralna soba itd.....“

Proti koncu monsign. **Cazzani** povabi navzoče, naj se vpišejo v katoliška društva in naj jih gmotno podpirajo....

(Dalje).

RAZLIČNO

Bog izbrisan iz francoskih knjig.

V zadnjem času so popravili na Francoskem tri klasične knjige: *Grammaire Larive et Fleury*, *Année préparatoire* in *Le tour de France* z na-

Mgr. Joahim Cantagalli, škof v Faenzi.

menom, da bi izbrisali vse besede, ki spominjajo na Boga. Nekateri zaminivi podatki bodo pokazali, kako umazani in brezumni so tisti, ki hočejo izbrisati vero v Boga, da bi lažje stregli podlim strastem.

V *Grammaire Larive et Fleury* so krščanski izrek Fenelonov: „Človek se giblje, Bog ga vodi“ spremenili v sledeče: „Blisk šviga in grom bobni.“ Besedo *hymne* (cerkvena pesem) ki je bila v več izgledih, so popolnoma izpustili. Stavek: „Beremo v sv. pismu, da so patriarhi dolgo živeli,“

je docela izginil, kakor da bi brez tega sv. pismo ne moglo obstati. Zavrgli so tudi izraz: „Bog je velik“ in ga nadomestili s stavkom: „Pariz je velik.“

V *Année préparatoire* so v pesni *Le pêcheur en mer* izbrisali lepe stihe Viktorja Huga, v katerih govori o Bogu, in malo pozneje dva stiha brezbožnega Voltaire. Torej tudi ta dva smatrajo kot klerikalca!

V knjigi *Le tour de France* so izbrisali iz vrste velikih mož sv. Bernarda in velikega učnjaka Bossueta.

V stavku: „Ko prideš v Lion, opaziš na hribu cerkev Fourvière“ so izbrisali besedo cerkev,

in tako bodo prisiljeni priporočiti dečkom, naj prišedši v Lion z rokami zakrijejo oči, da ne bodo videli Fourvière.

Duguesclin je rekel Neronu: „Sir, v imenu Boga, ki je vse ustvaril, bom šel, kamor boste hoteli.“ Dobro, besedi „v imenu Boga, ki je vse ustvaril“ ni več. Izginile so tudi besede Ambroisea Parè: Jaz sem zdravil, Bog je ozdravil.“

Razun tega so izbrisali vse, kjer se govori o *Notre Dame* in glavni bolnišnici v Parizu.

Lahko bi še nadalje naštevati, a že to dosti pokaže, kako daleč pripelje brezverje.

Večje neumnosti ni moči najti.

NEVESTA PRESV. SRCA

ali

Blažena Margareta Marija Alacoque¹⁾

Z radostnim srcem opazujemo, kako se med vami, ljubljene salezijanski sotrudniki in sotrudnice, čedalje bolj širi nežna pobožnost do presv. Srca — med vami, izbrano množico gorečih src, ki stopate po potu srečne neveste presv. Srca, blažene Margarete Alacoque, in jo posnemate v nežnih čutstvih, katere vzbujajo ljubezen. Čiščenje presladkega Srca, trikrat svetega, cvete med vami in vam blaži z nebeškim vonjem ure življenja.

Da boste stanovitni na potu nežne pobožnosti, kakor je bila stanovitna blažena Margareta Alacoque, naj vam bo njeno življenje bliščeča luč, ki naj obsvita vašo pobožnost in vam v čistem svitu kaže Srce, polno ljubezni do vas, najbolj nežno in najbolj čisto. Ako vam je Marija, pomočnica kristjanov, svetla zvezda na salezijanskem obzoru, presladko Srce božjega Sina naj vam bo solnce, polno bliščobe in gorkote. Ogreva naj vaša srca, da bodo plamtela v čisti ljubezni, ki vam bo sladila pot življenja in vas povzdignila do visoke popolnosti 2).

I.

Rojstvo — Prvi utripljeji ljubezni — Angelska čistost — Sladkost sv. ljubezni.

PRESLADKO Jezusovo Srce je bilo solnce, bliščeče in vroče, ki je izšlo na daljnem vzhodu, da obsveti in ogreje pobožnost kristjanov, katero

je ohladil poguben janzenizem. Ta nesrečna krivovera, hči protestantizma, je zagrnila najlepši, Bogu najdražji predmet — usmiljenje in božjo ljubezen, ter kazala edinole neskončno pravico. Tedaj je božji Zveličar, vedno poln tiste ljubezni, ki ga je peljala na goro Kalvarijo, odprl srce, plamteče v čisti ljubezni, in ga pokazal svetu ter povabil vse, da bi se približali neusahljivemu bogastvu večnega življenja. Pri pogledu na to srce, ljubeče in sveto, je svet vzkliknil v veselju; hitel je k njemu, in mu poklonil čast in najbolj dišeče kadilo.

Presrečno orodje, katerega se je poslužil Bog, da je odkril in razširil to novo pobožnost, bila je blažena Margareta Alacoque. Lhautecour, predmestje francoskega mesta Verosvres, blizu Paray, bil je blaženi kraj, ki se je dne 22. julija 1647. oveselil njenega rojstva in sprejel prve zdihe ponižne device. Starši so bili Klavdij Alacoque, notar, in Filiberta Lamyn, polna najlepših kreposti in vredna hčerke-svetnice. Margareta je bila peta med sedmimi otroki, s katerimi je Bog obdaril zakon. Mati jo je ljubila in skrbno vzgajala; zdelo se je, da je previdela visoko poslanstvo, katero ji je odmenil Bog, Jezus, ki jo je odločil, da prižge ogenj božje ljubezni in ga pokaže svetu, je hotel, da gori takoj od jutra mladosti v sveti ljubezni, in je poslal angele, da so z nebeškim blagoslovom ovenčali zibel. Še majhna in že je živela le za Jezusa; ljubila ga

1) Berí: Alakok.

2) Življenjepis bo posnet iz *Spominkov*, katere je ona sama spi-

sala na povelje očeta Rollina, spovednika v samostanu, in iz pism njenih sosester.

je in skrbno pazila; da bi ga ne razžalila z najmanjšim grehom. Že senca greha jo je strašila. Zadostovalo je, da so ji starši imenovali greh, in bila je pripravljena vse storiti, vse opustiti. Predno je skončala življenje, je na povelje dušnega vodnika spisala *spomine* iz svojega življenja. Iz vsake vrste teh spominov seva krepost sv. Terezije, srce in solze sv. Avguština, nadnaravna lepota, angelska čistost in globoka ponižnost, ki je krasila njeno dušo. Poslušajmo, kako govori o svojih otroških letih: « O moja edina ljubezen, kako sem ti hvaležna, da si me prehitel s svojo milostjo in že takoj v nežni mladosti postal gospodar mojega srca! Komaj sem te poznala, že si odkril moji duši gnusobo greha in mi vdihnil tolik strah, da mi je že najmanjša grešna senca provzročala nepopisno muko. Da so ukrotili živahen značaj, je bilo zadosti, da so me spomnili razžalenja božjega, in takoj sem se umirila polna strahu. » Brat Krizostom pripoveduje dogodek, ki jasno kaže, kako tenkovestna je bila Margareta. Bilo je v zadnjih pustnih dneh. Vesela vaška mladina je iskala zabave. Medtem ko je petje odmevalo veselo po trgu in mični glasovi vaške godbe, je Krizostom prosil sestro, ki še ni dopolnila petega leta, da bi si premenila obleko in se našemila. Margareta se resno zoperstavi, rekoč, da to lahko užali Boga, in se je takoj oddalila od njega.

Tej tenkovestnosti je pridružila gorečo ljubezen do molitve, do samote in pokore. Moliti in trpeti je bilo hrepenenje deviškega srca. Duh božji jo je učil sladkih skrivnosti in jo naučil skrivnih božjih pogovorov v oni dobi, ko še drugi otroci ne poznajo Boga — in Margareta je uživala nebeške sladkosti. Večkrat so jo našli starši in bratje v najbolj skritih prostorih, klečati v kakem kotičku, zatopljeno v molitvi in v nežni ljubezni s sladkim Gospodom. Kadar jo je peljala mati v cerkev, sijala ji je z obličja sveta radost. Pred tabernakljem so ji bile ure trenutki; vžigal jo je plamen ljubezni, in najrajši bi ostala vedno v cerkvi. Zdelo se je, da Jezus meče puščiče sladke ljubezni v nedolžno dušo in jo napaja s svojo sladkostjo, pričakujoč trenutka, da obhaja ž njo mističen zakon in jo združi za vedno s svojim presv. Srcem.

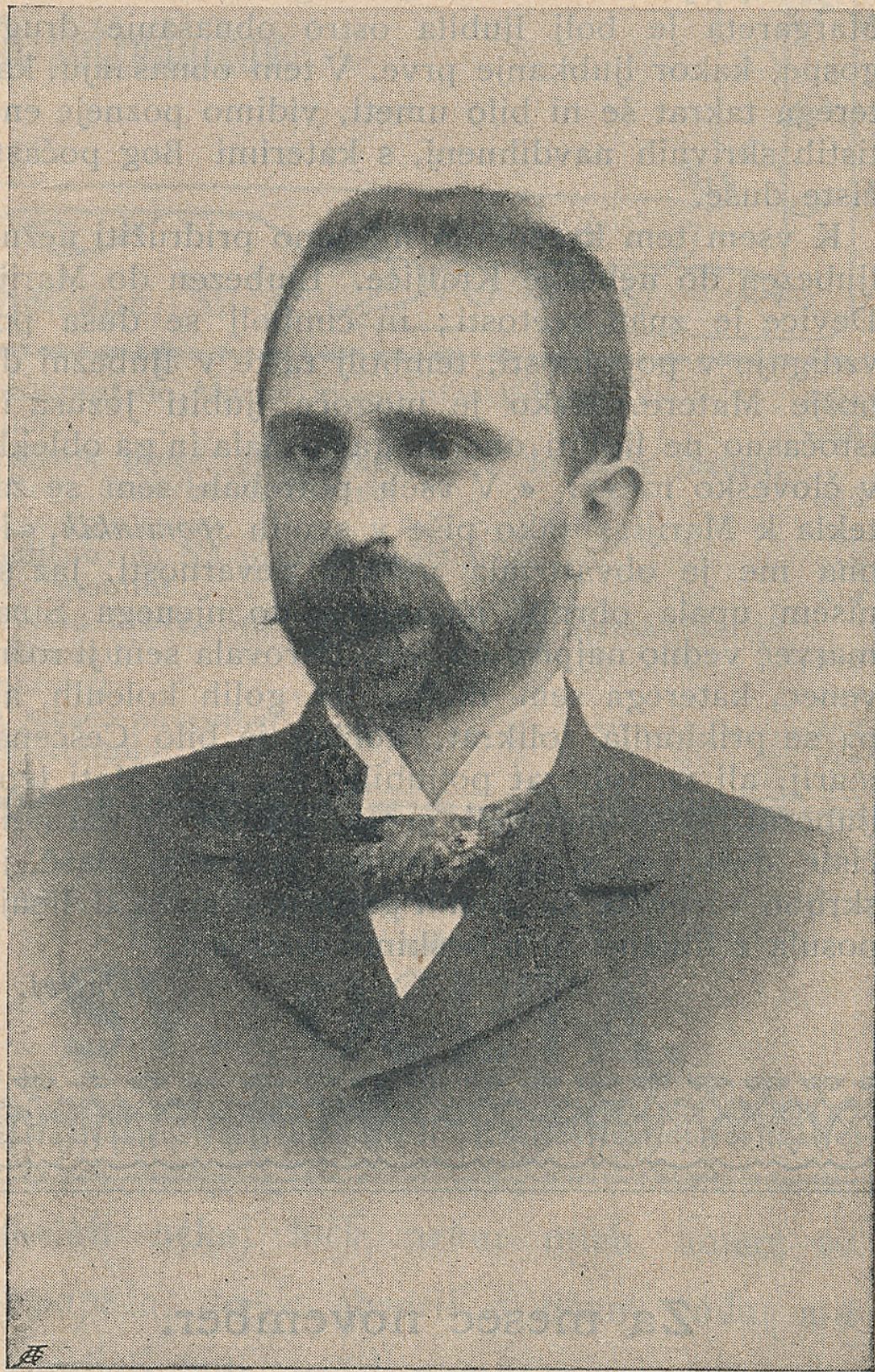
II.

Samotni grad Corcheval — Nebeško veselje pred tabernakljem — Lilija nedolžnosti — Pod Marijinim plaščem.

Margareta je rastla v starosti, milosti in popolnosti in je postala prijeten prizor angelom, ki so začudeni vpraševali: « Kdo je tista, ki izhaja v zemski puščavi, bogata z nadnaravnim bogastvom, naslonjena na svojega Ljubljence, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce, strašna peklu kakor urejena vojska? » Je zaročenka božjega Srca, katero je oblekel Bog v najbolj lično oblačilo in jo okrasil z bogatimi biseri.

V starosti petih let so jo poslali starši k botri Margareti, plemeniti gospe, ki je goreče ljubila mlado devico, polno nebeških darov. Grad Corcheval, v katerem je bivala, obdan s prijaznimi gozdi in cvetnimi vrtovi, v podnožju visoke gore, pokrite z gostim drevjem, je bil samotni raj, po

katerem je hlepela naša svetnica, da bi ondi uživala sladkost v molitvi. Največje veselje je čutila tedaj, kadar se je mogla skriti v kak gozd, daleč od svetnega hrušča in med veselim cvičkanjem nežnih ptičic govoriti z Bogom. Pred gradom je stala majhna cerkev, sredi gostega drevja. Tu je našla največje veselje; cele ure je ostala v blaženi tišini na kolnih s sklenjenima rokama in očmi obrnjenimi na Gospodov oltar. Njeno bistro oko je prodrlo tabernakelj in občudovalo nadnaravno lepoto sladkega

Graf Karel Zucchini iz Faenze.

Jezusa in le s težkim srcem se je zopet ločila, tako je ljubilo njeno srce. O teh tihih urah ji je govoril Jezus in ji odkrival skrivnost svoje ljubezni ter jo potapljal v morju veselja; bili so zanjo trenutki nebeški.

Jezus je začel trkati na mlado srce, želeč vstopiti. Hotel se je polastiti njenega srca, okrašenega z lilijo deviške nedolžnosti, s cvetko, ki mu je najdražja na zemlji, ki tako visoko povzdiguje človeka in ga stori podobnega angelu. Pobožna devičica še ni poznala, kaj je čistost in kaj obljuba, in vendar je čutila sladek pritisk, ki jo je silil, naj se posveti Žepinu devic, naj mu daruje dušo in telo. Slednjič se nekega dne v najsvetejšem trenutku presvete daritve, med povzdigovanjem, pusti premagati od nebeških vonjav, od božjega Ljubljence, in mu da-

ruje venec devištva. « Bog mojega srca, » zdihuje zamaknjena v božji ljubezni, « jaz ti darujem svojo čistost; moj Bog, jaz ti obljubim vedno devištvo! » Margareta je postala popolnoma Jezusova, vsa je njegova. Jezus jo je zazrl kot ljubo nevesto in jo skrnil v svoje srce, da jo brani pred svetnim pišem in ji podeli najlepše milosti ter okraši z najdražjimi biseri.

Ker gospa Cocheval ni imela časa, da bi skrbela za njeno vzgojo, jo je izročila dvema gospema, da bi jo učili moliti, brati in pisati. Ena izmed njiju je bila priljudna in sladka, druga osorna in trda. Margareta je bolj ljubila ostro obnašanje druge gospe, kakor ljubkanje prve. V tem obnašanju, katerega takrat še ni bilo umeti, vidimo pozneje eno tistih skrivnih navdihnenj, s katerimi Bog počasti čiste duše.

K vsem tem krepostim moramo pridružiti nežno ljubezen do nebeške Kraljice. Ljubezen do Marije Device je znak svetosti; in čimbolj se duša povzdiguje v popolnosti, tembolj raste v ljubezni do božje Matere. Kako je mogoče ljubiti Jezusa in istočasno ne ljubiti one, ki ga je dala in ga oblekla v človeško meso? « V vseh potrebah sem se zatekla k Mariji, » tako piše v svojih *spominkih*, « in ona me je obvarovala velikih nevarnosti. Jaz se nisem upala obrniti naravnost do njenega Sina, marveč vedno najprej do Nje. Darovala sem ji rožni venec, katerega sem molila na golih kolenih, ali pa se priklonila tolikrat, kolikar je bilo Češčena-marij, ali pa tolikrat poljubila tla. » In Mati lepe ljubezni, ki se razveseli cvetk, katere ji darujejo čiste duše, je sprejela devico pod svoj plašč, jo skrbno varovala na njenih potih in ji stezo življenja posula z lilijami in nebeškimi cvetkami.

(Dalje).

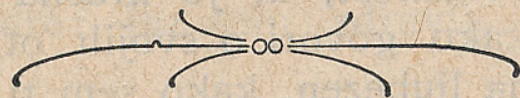

Za mesec november.

Shod. — Tretjo nedeljo v mesecu (17. nov.) popoldne ob $\frac{1}{4}$ 5 shod salezijanskih sotrudnic. Katera se udeleži, zadobi popoln odpustek.

Vaja srečne smrti. — Dne 23. nov. (sobota)

zvečer o $\frac{1}{2}$ 8 govor, blagoslov z Najsvetejšim in vaja srečne smrti za sal. sotrudnice. Katera se udeleži, zadobi popoln odpustek. — Drugi dan (24. nov.) prva sv. maša ob štirih, druga o pol petih pred izpostavljenim sv. R. T. in skupnim sv. obhajilom, za sal. sotrudnice.

PRIPOROČAMO.

Skrivnost presv. R. Telesa. — V malo mesecih je bila razprodana prva izdaja te koristne knjižice. Radi premnogih prošenj smo jo morali vnovič natisniti in tako je izšla druga izdaja, kateri so pridejani odloki rimskega papeža glede pogostega sv. obhajila. Knjižica 154ih strani bo zlasti prikladna tistim, ki imajo željo po pogostem sv. obhajilu, od katerega se pa vzdržijo iz različnih praznih izgovorov in si tako oropajo dušo premnogih koristi, ki izhajajo iz tega mogočnega Zakramenta.

Razdelitev knjižice :

Prvi del: I. Jezus Kristus je pravi Bog. — II. Jezus postavi Zakrament sv. R. Telesa. — III. Kako je Jezus pričujoč v Zakramentu sv. R. Telesa. Nato sledi 31 čudežnih zgodovinskih dogodkov presv. R. Telesa, povzetih iz različnih jako zanesljivih virov. Razdelitev knjižice :

Drugi del: I. Sv. obhajilo. — II. Pogosto sv. obhajilo. — III. Duhovno sv. obhajilo. Temu sledi 43 odgovorov na različne izgovore zoper pogosto sv. obhajilo. Odgovori se naslanjajo na nauk sv. očetov, zlasti sv. Alfonza Ligu., sv. Tomaža Akv. in sv. Frančiška Sal.

Ker je sv. obhajilo najboljši pripomoček zoper vsakdanje dušne bolezni, knjižico toplo priporočamo. — Dobi se v salezijanskem zavodu na Rakovniku po 50 v, po pošti po 55 v.

Z dovoljenjem Nj. Emin. kardinala nadškofa turinskega
Tiska „Salezijanska tiskarna B. S.“ Via Cottolengo 32, Turin (Italija)

Odgovorni urednik za Italijo: Jožef Gambino.

Upravništvo: „Collegium Salesianum“ — Rakovnik pri Ljubljani.

Odgovorni urednik za Avstrijo in Ogrsko: Dr. Josip Valjavec.